

Πρόταση δράσεων της Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Ισ.Π. Ο.Π.Α.)

Αθήνα, 9 Ιουνίου 2023

Περιεχόμενα

Σκοπός Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης – ΟΠΑ (Ε.Ισ.Π. ΟΠΑ) – Θεσμικό Πλαίσιο	1
Επιτροπή Ισότιμης Πρόσβασης- ΟΠΑ (Ε.Ισ.Π. ΟΠΑ)	2
Μελέτη Υφιστάμενης Κατάστασης και Βάση Σκέψης.....	2
1 ^η Θεματική Περιοχή: Ανάγκη κεντρικού, στρατηγικού συντονισμού των δράσεων σχετικά με την ισότιμη πρόσβαση.	3
2 ^η Θεματική Περιοχή: Κατακόρυφη και Οριζόντια Προσβάσιμη Διαδρομή εντός του Κεντρικού Συγκροτήματος (Μαράσλειο Μέγαρο, πτέρυγα Αντωνιάδου, πτέρυγα Δεριγνύ)	4
3 ^η Θεματική Περιοχή: Ισότιμη Πρόσβαση στις Αίθουσες Διδασκαλίας και Εξέτασης.	5
4 ^η Θεματική Περιοχή: Προσβάσιμες Εξυπηρετήσεις.....	5
5 ^η Θεματική Περιοχή: Δράση στρατηγικά προσαρμοσμένη στις ανάγκες / λύσεις μέγιστης προσαρμογής στις ιδιαίτερες ανάγκες για ισότιμη πρόσβαση (tailor-made λύσεις).....	6
6 ^η Θεματική Περιοχή: Εμπλοκή άλλων stakeholders.....	6
Επιγραμματικά οι προτάσεις της Ε.Ισ.Π.....	7
Παραρτήματα.....	9
Παράρτημα 1: ΔΡΑΣΗ 1 – Κύριο νομοθετικό πλαίσιο και στοιχεία βέλτιστης πρακτικής (ΕΚΠΑ)	10
Παράρτημα 2: ΔΡΑΣΗ 2 – Μελέτη ζήτησης/έρευνα σε φοιτητές του ΟΠΑ.....	13
Παράρτημα 3: ΔΡΑΣΗ 3 – Μελέτη προσφοράς/ επισκέψεις εμπειρογνομόνων.....	47

Σκοπός Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης – ΟΠΑ (Ε.Ισ.Π. ΟΠΑ) – Θεσμικό Πλαίσιο

Η ισότιμη πρόσβαση στις υπηρεσίες του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών αποτελεί μέλημα δίκαιης μεταχείρισης, ίσων δικαιωμάτων και συμπερίληψης, αρχές τις οποίες ασπάζεται το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών από την ίδρυσή του. Επιπλέον, αποτελούν κύριες αξίες που προτάσσει ο νέος νόμος ν.4957/2022 και εξειδικεύει στα άρθρα 209, 226 και 220 (Άρθρο 209 - Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, Άρθρο 220 - Επιτροπή Ισότιμης Πρόσβασης Ατόμων με Αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, και Άρθρο 226 - Σχέδιο για την ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες). Βάσει αυτών, σκοπός της παρούσας Έκθεσης της Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Ισ.Π. Ο.Π.Α.) είναι η περιγραφή των απαραίτητων μικρών ή μεγάλων παρεμβάσεων και δράσεων με απώτερο σκοπό τη βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε όλες τις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου μας.

Σε ό,τι αφορά την ελληνική νομοθεσία αναφορικά με την προσβασιμότητα γενικώς και ανεξαρτήτως της χρήσης των κτιρίων, ισχύουν επιπλέον, νόμοι και υπουργικές αποφάσεις όπως ο ν.4067/2012, αρ.26 (ΦΕΚ 79/Α' 9.4.2012) με τίτλο «Νέος Οικοδομικός Κανονισμός», η υπουργική απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 (ΦΕΚ 2998/Β' 20.7.2020) με τίτλο «Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα

νομοθεσία» και η υπουργική απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 (ΦΕΚ 5045/Β' 1.11.2021) με τίτλο: «Τεχνικές προδιαγραφές μελέτης προσβασιμότητας».

Επιτροπή Ισότιμης Πρόσβασης- ΟΠΑ (Ε.Ισ.Π. ΟΠΑ)

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών έχει συστήσει και ενεργοποιήσει Επιτροπή Ισότιμης Πρόσβασης (1^η Συνεδρίαση Πρυτανικού Συμβουλίου / 08-09-2022) με την εξής σύνθεση: 5 μέλη ΔΕΠ (Γαλανάκη Ελεάννα, Βλησμάς Ορέστης, Ζαχαριάς Ελευθέριος, Λειβαδά Αλεξάνδρα, Καραντινού Καλυψώ), η Προϊσταμένη του Τμήματος Τεχνικών Έργων (Καροπούλου Μαρία) και ο Επικεφαλής του Κέντρου Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης (Βασδέκης Βασίλης). Η επιτροπή όρισε ως εκπρόσωπο φοιτητών τον κύριο Μιχάλη Πρωτονοτάριο, πρωτοετή φοιτητή του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων. Εκκρεμεί η στελέχωση για τη θέση του/της προϊστάμενου/ης της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (όπως προβλέπεται από τον νόμο ν.4957/2022), για την στελέχωση της οποίας η Επιτροπή παρέχει συγκεκριμένες προτάσεις.

Για την ολοκλήρωση του έργου της, η επιτροπή έχει προσκαλέσει ως συμβούλους:

- την Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Βιβλιοθήκης, όπου γίνεται έργο ψηφιοποίησης έντυπων πηγών για πρόσβαση χρηστών ΑμεΑ, κυρία Χριστίνα Δελιόγλου
- την ιατρό του Πανεπιστημίου, κυρία Γεωργία Χρόνη
- τη σύμβουλο ψυχικής υγείας του Πανεπιστημίου, κυρία Αντωνία Κατιδένιου
- την υπεύθυνη του προγράμματος εκπαιδευτικής επάρκειας, κυρία Βασιλική Μπρίνια
- μέλος ΕΤΕΠ που διαχειρίζεται τις προμήθειες εξοπλισμού και, ως εθελοντής στους Παρολυμπιακούς 2004, έχει εκπαιδευτεί στην εξυπηρέτηση ΑμεΑ, κύριο Αδαμάντιο Δοντά.
- τη διοικητική υπάλληλο του Τμήματος Επιμελητείας και εξειδικευμένη σε θέματα ποικιλομορφίας στον εργασιακό και εκπαιδευτικό χώρο, κυρία Τατιάνα Αλεξίου

Μελέτη Υφιστάμενης Κατάστασης και Βάση Σκέψης

Οι εργασίες της Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Ισ.Π. Ο.Π.Α.) αποσκοπούν στη μελέτη ενεργειών που διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των φοιτητών/τριών ΑμεΑ και των φοιτητών/τριών με μαθησιακές δυσκολίες στις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου, και στην υποβολή σχετικών προτάσεων δράσης προς το Πρυτανικό Συμβούλιο.

Από τη στιγμή ανάληψης καθηκόντων (10/2022) ως σήμερα, η επιτροπή έχει συνεδριάσει 6 φορές κι έχει εργαστεί εντατικά σε επιμέρους ομάδες εργασίας, σε 3 κύριες δράσεις, προκειμένου να καταλήξει σε οριστικό Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης Ισότιμης Πρόσβασης:

1. Δράση 1 [Benchmarking] Μελέτη λύσεων που έχουν υιοθετηθεί από άλλα ιδρύματα (Πανεπιστήμια της ημεδαπής και της αλλοδαπής). Επίσης, μελέτη του νομικού πλαισίου (πχ. πέραν του ν.4957-2022, και τους ν.2998-2020 και ν.5045-2021) **{Παράρτημα 1}**

Για την εκπλήρωση της πρώτης δράσης [Benchmarking], έγινε έρευνα σε δευτερογενείς πηγές (sites) πέντε Πανεπιστημίων. Επίσης πραγματοποιήθηκε συνέντευξη με υπεύθυνο προσβασιμότητας Ελληνικού ΑΕΙ, γνωστό για τις επιτυχημένες πρωτοβουλίες του σε θέματα ισότιμης πρόσβασης (κύριο Γεώργιο Κουρουπέτρογλου, ΕΚΠΑ). Τέλος, έγινε μελέτη των σχετικών νόμων με αποτύπωση σημείων που επιδέχονται βελτίωση ειδικά στο ΟΠΑ. **{Παράρτημα 1}**

2. Δράση 2 [Ζήτηση] Μελέτη αναγκών από την πλευρά των χρηστών (φοιτητών, προσωπικού και επισκεπτών) **{Παράρτημα 2}**

Για την υλοποίηση της δεύτερης δράσης [Ζήτηση] η Επιτροπή, με τη βοήθεια συμβούλων της, συνέταξε ερωτηματολόγιο καταγραφής δυσκολιών ισότιμης πρόσβασης στην εκπαιδευτική διαδικασία φοιτητών με αναπηρία, μαθησιακή δυσκολία ή σοβαρή πάθηση, με στόχο τη διερεύνηση των αναγκών για την βέλτιστη εξυπηρέτησή τους. Η έρευνα έτρεξε τον Φεβρουάριο του 2023 και τα αποτελέσματά της μελετήθηκαν τον Μάρτιο του 2023. Τα ευρήματα της έρευνας αυτής – που εστάλη σε όλους τους ενεργούς προπτυχιακούς φοιτητές (ν+2) του Πανεπιστημίου – παρουσιάζονται συνοπτικά στο

Παράρτημα 2.

3. Δράση 3 [Προσφορά] Μελέτη των διαθέσιμων λύσεων και εναλλακτικών στην αγορά {Παράρτημα 3}

Για την εκπλήρωση της τρίτης Δράσης [Προσφορά], μέλη της επιτροπής έχουν υποδεχτεί στους χώρους του Πανεπιστημίου τρεις εμπειρογνώμονες προσβασιμότητας και συζήτησαν εκτεταμένα με αυτούς. Τα (επεξεργασμένα) συμπεράσματα αυτών των συναντήσεων συνοψίζονται στο Παράρτημα 3.

Δεδομένης της εις βάθος μελέτης που πραγματοποίησε η Ε.Ισ.Π. Ο.Π.Α, συζήτησε και προτείνει ως κύριες προτεραιότητες, δράσεις που εστιάζουν στις εξής 5 θεματικές περιοχές:

1^η Θεματική Περιοχή: Ανάγκη κεντρικού, στρατηγικού συντονισμού των δράσεων σχετικά με την ισότιμη πρόσβαση.

Τόσο η Δράση 1, όσο και η Δράση 2, κατέδειξαν την ανάγκη για μία κεντρική, ομοιογενή, συστηματική και οργανωμένη αντιμετώπιση των θεμάτων ισότιμης πρόσβασης. Αυτό θα επιτρέψει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα μέσω εξειδίκευσης και οικονομιών κλίμακας και φάσματος. Για να γίνει αυτό, χρειάζεται ένα κεντρικό «σημείο επαφής» που θα συντονίζει την εξυπηρέτηση των αναγκών των φοιτητών/τριών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης. Ο νόμος προβλέπει την ίδρυση Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης και η επιτροπή θεωρεί ότι αυτό είναι το ενδεδειγμένο οργανωτικό εργαλείο εξυπηρέτησης αυτής της ανάγκης.

Κατά συνέπεια, η Ε.Ισ.Π. προτείνει τον σχεδιασμό και την στελέχωση της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης με σχέδιο περιγραφής έργου, ρόλων και προδιαγραφών, καθώς και πρόβλεψη για τη συνεργασία αυτής με τα τμήματα και τις άλλες υπηρεσίες του Πανεπιστημίου (Γραμματείες και Γενικές Συνελεύσεις Τμημάτων, Κτιριακής Μέριμνας, Βιβλιοθήκης, Κέντρου Διαχείρισης Δικτύων, Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης, κ.α.).

Συστήνεται η δημιουργία μίας θέσης εργασίας μερικής (4ωρης) απασχόλησης με τα εξής καθήκοντα:

- Διατήρηση και ενημέρωση αρχείου φοιτητών που χρειάζονται ειδικές παρεμβάσεις ισότιμης πρόσβασης (με πιστοποιητικά, ιατρικές γνωματεύσεις, στοιχεία επικοινωνίας, στοιχεία σπουδών κ.α.)
- Συντονισμός δράσεων με Γραμματείες Τμημάτων, Συμβούλους Καθηγητές και Μονάδες/Υπηρεσίες του ΟΠΑ (πχ. πρόγραμμα μαθημάτων, πρόγραμμα εξετάσεων, ιατρείο, υπηρεσία μεταφοράς φοιτητών με αναπηρία)
- Διαχείριση δικαιωμάτων πρόσβασης (πχ. κάρτα προσβασιμότητας για WC ΑμεΑ, αναβατόρια, ειδικές υπηρεσίες κλπ.)
- Υποδοχή με ώρες εξυπηρέτησης κοινού
- Φύλαξη χώρου χρήσης ψηφιακού εξοπλισμού για χρήση από φοιτητές με αναπηρία
- Οργάνωση αξιοποίησης Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης από φοιτητές που επιθυμούν να αξιοποιήσουν τον εξοπλισμό ή τις υπηρεσίες της (ραντεβού)
- Δημιουργία και διαχείριση αρχείου εθελοντών
- Οργάνωση, σε συνεργασία με την Ε.Ισ.Π., συστήματος υποστήριξης φοιτητών με ζητήματα ισότιμης πρόσβασης από εθελοντές
- Προσέλκυση εθελοντών
- Προσέλκυση χορηγών
- Οργάνωση εκπαίδευσης εθελοντών
- Χρονοπρογραμματισμός υποστήριξης φοιτητών που αντιμετωπίζουν ζητήματα ισότιμης πρόσβασης

Προδιαγραφές στελέχωσης θέσης: Εξειδίκευση σε κοινωνική εργασία, ή ψυχολογία, ή κοινωνιολογία, ή ιατρικά επαγγέλματα, ή θέματα κοινωνικού αποκλεισμού και συνδυασμοί αυτών

Προτεινόμενος χώρος εγκατάστασης της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης: Ισόγειο πτέρυγας Αντωνιάδου, πλησίον γραμματείας ΛοΧρη (πρώην γραμματεία ΔΕΤ).

2^η Θεματική Περιοχή: Κατακόρυφη και Οριζόντια Προσβάσιμη Διαδρομή εντός του Κεντρικού Συγκροτήματος (Μαράσλειο Μέγαρο, πτέρυγα Αντωνιάδου, πτέρυγα Δεριγνύ)

Όπως κατέδειξαν, τόσο η 2^η όσο κι η 3^η δράση της Ε.Ισ.Π., οι πολλές κλίμακες εντός του Συγκροτήματος, κάνουν σχεδόν αδύνατη, κυρίως την οριζόντια αλλά επίσης και την κατακόρυφη κίνηση. Συγκεκριμένα, τόσο η έρευνα στους φοιτητές όσο και οι γνωματεύσεις των εμπειρογνομόνων κατέδειξαν ως απαραίτητη τη βελτίωση της φυσικής προσβασιμότητας, κυρίως στο Κεντρικό Κτίριο του ΟΠΑ που χτίστηκε το 1922, αλλά και στα σημεία όπου ενώνεται με τα παρακείμενα κτίρια (πτέρυγες Δεριγνύ και Αντωνιάδου). Εκεί, παρά τις πολλαπλές παρεμβάσεις (πχ. επτά αναβατόρια, προσαρμογή ανελκυστήρα, αρκετές ράμπες), εξακολουθούν να υπάρχουν πολλοί χώροι που δεν είναι προσβάσιμοι από άτομα μειωμένης φυσικής κινητικότητας.

Οι λύσεις που προτείνονται για τη βελτίωση της οριζόντιας και της κατακόρυφης κίνησης στο Κεντρικό Συγκρότημα είναι οι παρακάτω:

1. Τοποθέτηση ανελκυστήρων στα «φανάρια» των δύο κλιμακοστασίων που οδηγούν στις πτέρυγες Αντωνιάδου και Δεριγνύ. Για τη συγκεκριμένη λύση έχουν ήδη ξεκινήσει διαδικασίες μελέτης, εύρεσης χρηματοδότησης και σύνταξης προκηρύξεων, σε συνεργασία με τις Πρυτανικές Αρχές. Η συγκεκριμένη λύση θα επιτρέψει αφενός να είναι πλήρως προσβάσιμοι όλοι οι χώροι του Κεντρικού Συγκροτήματος, αφετέρου να καταργηθούν τα υπάρχοντα αναβατόρια – τα οποία κρίθηκαν από τους εμπειρογνώμονες προσβασιμότητας ανεπαρκή για αυτόνομη κίνηση ΑμεΑ και επικίνδυνα σε περιπτώσεις συνωστισμού. Σημειώνεται ότι αυτή την στιγμή, τα αναβατόρια που εξυπηρετούν τη μετακίνηση από το ισόγειο του κεντρικού κτιρίου του Πανεπιστημίου προς τις δύο πτέρυγες (Αντωνιάδου και Δεριγνύ), προς το υπόγειο όπου βρίσκεται η είσοδος του εστιατορίου των φοιτητών, και προς τον 1^ο όροφο του κτιρίου όπου βρίσκεται η Βιβλιοθήκη, είναι ιδιαίτερα παλιά, ταλαιπωρημένα και σε κακή λειτουργική κατάσταση (συχνά μάλιστα κι εκτός λειτουργίας). Επίσης έχουν διαφορετικό χειρισμό καθένα από τα άλλα, ενώ την ίδια στιγμή τα δύο από αυτά είναι χειροκίνητης λειτουργίας – γεγονός που απαιτεί την παρουσία συνοδού για βοήθεια στον χειρισμό τους προκειμένου για τη μετακίνηση φοιτητή/τριας ΑμεΑ με αυτά.
2. Διαπιστώθηκε από τους εμπειρογνώμονες η απουσία χειρολισθήρων (κουραστών) σε αρκετές από τις σκάλες, τόσο του κεντρικού κτιρίου όσο και των πτερύγων Δεριγνύ και Αντωνιάδου. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει σημαντικά την χρήση τους από φοιτητές/τριες με περιπατητική και οπτική δυσκολία. Συστήνεται η τοποθέτηση χειρολισθήρων σε όλες τις κλίμακες εντός και εκτός του κτιρίου, σύμφωνα με όσα ορίζει ο νόμος (ΦΕΚ 2998/Β' 20.7.2020, σελ.30527 «...όλα τα κλιμακοστάσια ανεξαρτήτως αριθμού βαθμίδων θα εξοπλίζονται με συνεχή χειρολισθήρα που θα τοποθετείται σε ύψη 0,70μ. και 0,90μ. από την ακμή των βαθμίδων, θα εξέχει 0,30μ. στην αρχή και το τέλος της κλίμακας, θα συνεχίζεται στα πλατύσκαλα και θα τοποθετείται στις δύο πλευρές των κλιμακοστασίων.»)
3. Τοποθέτηση ραμπών σε όλες τις κλίμακες ύψους έως 60 εκατοστών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του νόμου (ΦΕΚ 2998/Β' 20.7.2020). Σύμφωνα με τις γνωμοδοτήσεις των εμπειρογνομόνων αλλά και τις απαντήσεις στην έρευνα των φοιτητών, οι μεταλλικές ράμπες που βρίσκονται σε δύο βασικές εισόδους πρόσβασης του Πανεπιστημίου (είσοδος Δεριγνύ και είσοδος Μαυρομματαίων) είναι μη χρηστικές. Η Ε.Ισ.Π. μετά από μετρήσεις διεπίστωσε ότι έχουν κλίσεις που κυμαίνονται από 17,6% έως 23%, τη στιγμή που ο νόμος υπαγορεύει η μέγιστη κλίση ράμπας ΑμεΑ να μην ξεπερνά το 6%. Επιπρόσθετα, κάποιες ράμπες εξ'αυτών διαθέτουν μονάχα έναν χειρολισθήρα ενώ άλλες δεν διαθέτουν κανέναν, όμως πρέπει κάθε ράμπα να διαθέτει δύο χειρολισθήρες σε συγκεκριμένη απόσταση μεταξύ τους. Συνεπώς συστήνεται η αντικατάσταση όλων των ως άνω μεταλλικών ραμπών με νέες που θα έχουν τη σύννομη κλίση, ζευγάρια χειρολισθήρων και πλήρως αντιολισθητικό δάπεδο. Σημειώνεται ότι οι μεταλλικές ράμπες έχουν υποστεί σημαντική φθορά και συστήνεται η αντικατάστασή τους με υλικό μεγαλύτερης αντοχής, πιθανόν χτιστό.
4. Τέλος, για σημεία όπου η υψομετρική διαφορά ξεπερνάει τα 60εκ., ο νόμος ορίζει τη χρήση μηχανικού μέσου πρόσβασης. Σήμερα, η πρόσβαση στο Ιατρείο, στο Γραφείο Φυσικής Αγωγής, στο Γραφείο Συμβούλου Ψυχικής Υγείας και στη Φοιτητική Λέσχη του Πανεπιστημίου, είναι αδύνατη για

φοιτητή/τρια με αμαξίδιο λόγω της διαφοράς ύψους (1,37 μ.) και της ύπαρξης 6 σκαλιών στη διαδρομή μέχρι εκεί. Συστήνεται η εγκατάσταση μικρού αναβατορίου κάθετης κίνησης στο τέρμα του διαδρόμου του υπογείου του κεντρικού κτιρίου και λίγο πριν το ιατρείο και τις λοιπές προαναφερθείσες υπηρεσίες του Πανεπιστημίου, προκειμένου να είναι απρόσκοπτη η πρόσβαση των φοιτητών/τριών ΑμεΑ σε αυτές.

3^η Θεματική Περιοχή: Ισότιμη Πρόσβαση στις Αίθουσες Διδασκαλίας και Εξέτασης.

Όπως κατέδειξαν, τόσο η 2^η όσο κι η 3^η δράση της Ε.Ισ.Π., τα αμφιθέατρα και οι αίθουσες διδασκαλίας στο Κεντρικό Συγκρότημα δεν είναι προσβάσιμα για τους φοιτητές με κινητική αναπηρία, με αποτέλεσμα αυτοί να μην μπορούν να παρακολουθήσουν μαθήματα εκεί ή να εξεταστούν σε αυτά. Αυτή τη στιγμή για παράδειγμα υπάρχουν ελάχιστες αίθουσες διδασκαλίας προσβάσιμες για φοιτητή σε αμαξίδιο, εκτός κι αν αυτός σταθεί στον διάδρομο (εξαιρούνται το αμφιθέατρο Α31 και το αμφιθέατρο Κινητής, όπου έχουν γίνει σχετικές παρεμβάσεις, όπως κι οι αίθουσες συνεδριάσεων διότι έχουν μεταφερόμενα στοιχεία που επιτρέπουν την κίνηση αμαξιδίου). Επίσης, δεν υπάρχει σχεδόν καμία αίθουσα διδασκαλίας που να είναι προσβάσιμη από ομιλητή σε αμαξίδιο.

Ακόμα, αναδείχθηκε το θέμα της κακής ακουστικής (κυρίως στα αμφιθέατρα) όπως και της μη χρήσης ή μη διαθεσιμότητας των μικροφώνων που αποτελούν πρόβλημα για τους φοιτητές με ακουστική δυσκολία ή μαθησιακή δυσκολία συγκέντρωσης προσοχής. Συστήνεται ο έλεγχος όλων των αιθουσών για τέτοια τεχνικά ζητήματα και η προσαρμογή τους, σύμφωνα και με τις οδηγίες που θα μπορέσει να παράσχει η συμβουλευτική προσβασιμότητας που περιγράφεται παρακάτω (5^η Θεματική Περιοχή).

4^η Θεματική Περιοχή: Προσβάσιμες Εξυπηρετήσεις.

Σύμφωνα με τον ν.5045/2021, το θέμα των προσβάσιμων εξυπηρετήσεων είναι κεφαλαιώδους σημασίας. Δυστυχώς, τόσο η Δράση 2 όσο και η Δράση 3 ανέδειξαν ότι υπάρχει μεγάλο έλλειμμα σε αυτό το σημείο.

Με τον όρο «Προσβάσιμες Εξυπηρετήσεις» νοούνται:

1. «οι προσβάσιμοι χώροι υγιεινής σε ποσοστό 5% των συνολικών χώρων υγιεινής για χρήση κοινού ή σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον ένας ανά συγκρότημα χώρων υγιεινής, ο οποίος μπορεί να έχει μικτή χρήση (ανδρών/γυναικών),
2. η προσβάσιμη σήμανση,
3. οι προσβάσιμες οδεύσεις διαφυγής κι οι προστατευμένοι προσβάσιμοι χώροι αναμονής σε περίπτωση έκτακτων αναγκών»

Η μελέτη της Ε.Ισ.Π. δείχνει ότι υπάρχει μόνο ένας χώρος υγιεινής στο κεντρικό συγκρότημα που πληροί τις προδιαγραφές χώρου υγιεινής ΑμεΑ, στον 2^ο όροφο της πτέρυγας Αντωνιάδου. Δυστυχώς, η πρόσβαση σε αυτόν γίνεται με αναβατόριο, από το οποίο δεν χωρά να στρίψει αμαξίδιο (πρέπει να το σηκώσει συνοδός), ενώ χρειάζονται παρεμβάσεις και εντός του χώρου υγιεινής, αφενός γιατί κάποια στοιχεία έχουν τοποθετηθεί σε λανθασμένες αποστάσεις, αφετέρου διότι ο εξοπλισμός έχει υποστεί φθορές (σπασίματα). Άλλοι χώροι υγιεινής στους οποίους υπάρχει σήμανση ΑμεΑ (πτέρυγα Αντωνιάδου) δεν πληρούν τις προδιαγραφές διότι δεν χωρά να μπει αμαξίδιο. Η Ε.Ισ.Π. συστήνει να επισκευαστούν οι φθορές και οι αστοχίες στον χώρο της Δεριγνύ και να μπει σήμανση ανακατεύθυνσης στο σημείο, καθώς και να φτιαχτεί αντίστοιχος χώρος στο ισόγειο της πτέρυγας Αντωνιάδου, με αξιοποίηση του ελεύθερου χώρου κάτω από την σκάλα προκειμένου να γίνει η επέκταση. Ο χώρος αυτός προτείνεται επιπλέον διότι θα γειτνιάζει και με τη Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης, αν αυτή φιλοξενηθεί στον χώρο που προτείνεται.

Τέλος, κατά τις επιτόπιες μελέτες, παρατηρήθηκε ότι οι χώροι υγιεινής με σήμανση ΑμεΑ (ακόμη κι αυτοί στο νέο κτίριο της οδού Τροίας) συχνά δεν διαθέτουν τη δυνατότητα κλειδώματος από μέσα, όπως όλοι οι άλλοι χώροι υγιεινής. Πρόκειται για παράλειψη που πρέπει να διορθωθεί άμεσα γιατί αποτελεί προσβολή της ατομικής αξιοπρέπειας των χρηστών του χώρου.

5^η Θεματική Περιοχή: Δράση στρατηγικά προσαρμοσμένη στις ανάγκες / λύσεις μέγιστης προσαρμογής στις ιδιαίτερες ανάγκες για ισότιμη πρόσβαση (tailor-made λύσεις).

Η επιλογή των κατάλληλων ραμπών, τα σωστά σημεία τοποθέτησής τους, η ανακατασκευή των χώρων υγιεινής ΑμεΑ, η προσθήκη κατάλληλων σημάνσεων σε όλους τους διαδρόμους αλλά και στις εισόδους των αμφιθεάτρων του κεντρικού κτιρίου του Πανεπιστημίου κλπ. απαιτούν γνώσεις και μεγάλη εμπειρία στον χώρο της ισότιμης πρόσβασης ώστε να αποφευχθούν σφάλματα και κατασκευές που δεν θα εξυπηρετήσουν τελικά τους φοιτητές/τριες με δυσκολία πρόσβασης κατά τον επιθυμητό τρόπο. Για τον λόγο αυτό προτείνεται η λήψη συμβουλευτικής υποστήριξης κι η πραγματοποίηση μελέτης αναφορικά με τις ως άνω παρεμβάσεις από έμπειρο φορέα συμβουλευτικής στην Προσβασιμότητα όπως είναι η ΑΜΚΕ «Με Άλλα Μάτια». Ο εν λόγω φορέας διαθέτει ένα γκρουπ ανθρώπων με διαφορετικές παθήσεις αλλά και με την εμπειρία να μελετήσουν τις ανάγκες ενός χώρου αλληλεπιδραστικά με την πάθησή τους και μετά να προσφέρουν ολοκληρωμένες και κατάλληλα τεκμηριωμένες προτάσεις για τις παρεμβάσεις που απαιτούνται με σκοπό την πραγματική εξυπηρέτηση των φοιτητών/τριών ΑμεΑ. Επιπλέον μπορούν να προτείνουν λύσεις για την προσβασιμότητα του ιστότοπου του Πανεπιστημίου από άτομα με οπτικές ή άλλες συναφείς δυσκολίες / παθήσεις. Με αυτό τον τρόπο, θα βελτιστοποιηθεί η προσαρμογή των λύσεων στις ιδιαίτερες συνθήκες του ΟΠΑ.

Στο ίδιο πνεύμα εξατομίκευσης των λύσεων, συστήνονται και τα εξής, που θα μπορέσουν να εφαρμοστούν πιο στοχευμένα, σε συνέχεια της παραπάνω μελέτης:

- Η εξατομίκευση των μέτρων ισότιμης πρόσβασης στην εκπαιδευτική διαδικασία σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες των χρηστών (για παράδειγμα, προσαρμογή του τρόπου εξέτασης βάσει όσων ορίζει η ιατρική γνωμάτευση που υποβάλλεται από τους ίδιους τους φοιτητές, αντί για οριζόντια πρόβλεψη προφορικών εξετάσεων για όλους, ανεξάρτητα από το περιεχόμενο της ιατρικής γνωμάτευσης που προσκομίζεται).
- Η βελτίωση της ψηφιακής προσβασιμότητας του εκπαιδευτικού υλικού και των υπηρεσιών του Ιδρύματος βάσει προδιαγραφών (πχ. micro-sites, εκπαιδευτικό υλικό στο e-class).
- Ο σχεδιασμός δράσεων ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης του προσωπικού αναφορικά με τα θέματα εξυπηρέτησης φοιτητών/τριών που αντιμετωπίζουν εμπόδια στην ισότιμη πρόσβαση στις υπηρεσίες του ΟΠΑ
- Η βελτίωση της φυσικής σήμανσης βρέθηκε να είναι ένα από τα μεγαλύτερα ζητήματα που εντοπίζουν οι φοιτητές που δεν αυτοπροσδιορίζονται ως εμποδιζόμενοι στην ισότιμη πρόσβαση. Πέραν από την παρουσία των επιγραφών αναγνώρισης τόσο των διαφόρων υπηρεσιών του ιδρύματος όσο και των αμφιθεάτρων / αιθουσών διδασκαλίας / εργαστηρίων του, υπάρχει η ανάγκη προσθήκης κι αντίστοιχων ειδικότερων ευκρινών σημάνσεων με QR Code και με σύστημα Braille με τις πληροφορίες κάθε επιγραφής ώστε αυτές να είναι προσβάσιμες και από φοιτητές/τριες με οπτική αναπηρία.

6^η Θεματική Περιοχή: Εμπλοκή άλλων stakeholders.

Υπάρχει η ανάγκη δημιουργίας ειδικών θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων ΑμεΑ στην οδό Δερινού και στην οδό Αντωνιάδου. Σύμφωνα με προσωπικές μαρτυρίες μελών της Ε.Ισ.Π., στους περιβάλλοντες χώρους άλλων Πανεπιστημίων υπάρχει σήμανση στάθμευσης αναπηρικού αυτοκινήτου για επισκέπτες, ακόμη κι αν το ίδρυμα διαθέτει και εσωτερικά θέσεις στάθμευσης (πχ. Πάντειο Πανεπιστήμιο, ΕΚΠΑ, κλπ.)

Προτείνεται να υποβληθεί αίτημα στον δήμο Αθηναίων για την έγκριση και δημιουργία των θέσεων αυτών προκειμένου για την καλύτερη εξυπηρέτηση φοιτητών/τριών αλλά και επισκεπτών ΑμεΑ. Επίσης μπορεί να μπει ηχητική ειδοποίηση για οπτικά ανάπηρους στις ελεγχόμενες διαβάσεις πεζών επί της Πατησίων, της Δερινού και της Μαυροματαίων. Συστήνεται να προταθεί στην αντίστοιχη υπηρεσία της Περιφέρειας.

Ακολουθούν επιγραμματικά οι προτάσεις της Ε.Ισ.Π., σε κατάταξη ανά Θεματική Περιοχή αλλά και ανά προτεραιότητα εφαρμογής.

Επιγραμματικά οι προτάσεις της Ε.Ισ.Π.

#	Θεματική	Προτεραιότητα	Περιγραφή
1	1. Κεντρικός Σχεδιασμός	Υψηλή	Δημιουργία Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης
2		Υψηλή	Σύμβουλοι Καθηγητές Προσβασιμότητας στα Τμήματα
3		Μέτρια	Τακτική Έρευνα Παρακολούθησης Αναγκών
4		Μέτρια	Φοιτητικές ομάδες υποστήριξης
5	2. Οριζόντια και Κατακόρυφη Προσβάσιμη Διαδρομή	Υψηλή	Ανελκυστήρας άνευ φρεατίου για την οριζόντια και κατακόρυφη κίνηση ΑμεΑ στο κεντρικό κτίριο και τις παρακείμενες πτέρυγες
6		Υψηλή	Κατακόρυφη Πρόσβαση (Τοποθέτηση χειρολισθήρων σε όλες τις κλίμακες όπου δεν υπάρχουν, σύμφωνα με ΦΕΚ 2998/Β' 20.07.2020 σελ. 30527)
7		Υψηλή	Πρόσβαση στον χώρο Ιατρείου (αναβατόριο κατακόρυφης πρόσβασης)
8		Υψηλή	Είσοδοι (Έλεγχος κι ανακατασκευή ραμπών εισόδων ώστε να είναι σύννομες)
9		Υψηλή	Τοποθέτηση επίσημων οδηγιών χρήσης (από προμηθευτή) δίπλα σε κάθε αναβατόριο, και από τις δύο πλευρές εισόδου, και επί του αναβατορίου
10		Μέτρια	Είσοδοι (Αίτημα σε δήμο για θέσεις στάθμευσης ΑμεΑ στις οδούς Δεριγνύ και Αντωνιάδου)
11		Μέτρια	Αντιμέτωπιση θέματος με βαριές πόρτες εισόδου
12	3. Ισότιμη Πρόσβαση στις Αίθουσες Διδασκαλίας και Εξέτασης	Υψηλή	Δημιουργία θέσεων ΑμεΑ στα αμφιθέατρα
13	4. Προσβάσιμες Εξυπηρετήσεις	Υψηλή	Συντήρηση - διόρθωση υπάρχοντος χώρου υγιεινής ΑμεΑ - συντήρηση WC ΑμεΑ πτέρυγας Δεριγνύ όπου υπάρχουν φθορές.
14		Υψηλή	Δημιουργία χώρων υγιεινής ΑμεΑ (1. Κτίριο Αντωνιάδου, 2. Κεντρικό Κτίριο, 3. Κτίριο Μεταπτυχιακών, 4. Ευελπίδων 29)
15		Υψηλή	Συντήρηση - διόρθωση υπαρχόντων χώρων υγιεινής - τοποθέτηση συρτών στις πόρτες των WC πχ. Αντωνιάδου, Τροίας.
16	5. Δράση στρατηγικά προσαρμοσμένη στις ανάγκες	Υψηλή	Μελέτη του χώρου από ειδικούς Προσβασιμότητας /
17		Υψηλή	Τοποθέτηση σήμανσης στις εισόδους, στα αμφιθέατρα, στις εξόδους κινδύνου, στους χώρους υγιεινής ΑμεΑ, και σημάνσεις σε γραφή Braille - Αφαίρεση ανακριβών σημάνσεων (πχ. χώροι υγιεινής ΑμεΑ Αντωνιάδου)

18		Υψηλή	Προσαρμογή οδηγιών σε προσωπικό φύλαξης: 1. Να παραμένει ανοιχτή η προσβάσιμη είσοδος ΑμεΑ (ράμπτα) στο κτίριο Τροίας, για όσο διάστημα είναι ανοιχτή η θύρα - χωρίς ανάγκη ειδοποίησης 2. Να ανοίγει πάντα η πόρτα δίπλα στα ασανσέρ όταν υπάρχει event στο αμφιθέατρο Αντωνιάδου μιας και είναι η μόνη προσβάσιμη είσοδος για κινητικά ανάπηρους στον χώρο του φουαγιέ 3. Παροχή οδηγιών χρήσης για όλα τα αναβατόρια στο κεντρικό
19		Υψηλή	Οργάνωση προγράμματος μαθημάτων /εξετάσεων με επιλογή αιθουσών προσβάσιμων για ΑμεΑ στις περιπτώσεις που συμμετέχει φοιτητής ΑμεΑ
20		Μέτρια	Event Ευαισθητοποίησης σε θέματα Ισότητας Πρόσβασης
21		Μέτρια	Εκπαίδευση Προσωπικού για εξυπηρέτηση ΑμεΑ
22		Μέτρια	Δημιουργία Οδηγού Τρόπου Εξετάσεων αναλόγως πάθησης
23		Μέτρια	Δημιουργία Οδηγού Παραγωγής Εκπαιδευτικού υλικού φιλικού για άτομα με συγκεκριμένες παθήσεις ή εκπαιδευτικές δυσκολίες
24		Μέτρια	Δράσεις ευαισθητοποίησης/ ημερίδες
25		Μέτρια	Οριζόντια Κίνηση - διάδρομοι τυφλών (αυτοκόλλητα)
26		Χαμηλή	Προσβάσιμοι εξοπλισμοί για χρήση κοινού (πχ. ψύκτες, γκισέ κλπ.)
27	6. Εμπλοκή Μεγαλύτερων Stakeholders	Μέτρια	Αίτημα στον Δήμο για θέσεις στάθμευσης, και στην Περιφέρεια για ακουστικά φανάρια πεζών

Παραρτήματα

Παράρτημα 1: ΔΡΑΣΗ 1 – Κύριο νομοθετικό πλαίσιο και στοιχεία βέλτιστης πρακτικής (ΕΚΠΑ)

Παράρτημα 2: ΔΡΑΣΗ 2 – Μελέτη ζήτησης/έρευνα σε προπτυχιακούς φοιτητές του ΟΠΑ

Παράρτημα 3: ΔΡΑΣΗ 3 – Μελέτη προσφοράς/επισκέψεις εμπειρογνομώνων

Παράρτημα 1: ΔΡΑΣΗ 1 – Κύριο νομοθετικό πλαίσιο και στοιχεία βέλτιστης πρακτικής (ΕΚΠΑ)

Τα ακόλουθα συγκεντρώθηκαν μετά από έρευνα μελών της Επιτροπής σε δευτερογενείς πηγές και πραγματοποίηση συνέντευξης με τον καθηγητή κύριο Γεώργιο Κουρουπέτρογλου, ιδρυτή της Μονάδας Προσβασιμότητας του ΕΚΠΑ

Α) Ν.4957-2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις.»

Άρθρο 209

Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

1. Σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΕΙ) συνιστάται διοικητική δομή, το επίπεδο και η διοικητική διάρθρωση της οποίας καθορίζονται στον Οργανισμό του Ιδρύματος, με ονομασία «Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες».

2. Αποστολή της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης είναι η εξασφάλιση της πλήρους συμμετοχής των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, που είναι άτομα με αναπηρία και άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο σύνολο των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών δραστηριοτήτων που διεξάγονται από το ΑΕΙ. Ειδικότερα, αρμοδιότητες της Μονάδας είναι:

- α) η υλοποίηση του σχεδίου ισότιμης πρόσβασης του ΑΕΙ,
- β) η υποστήριξη της Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης του άρθρου 220 κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της,
- γ) η παρακολούθηση της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας και της στρατηγικής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία,
- δ) η υποστήριξη της πρόσβασης στην εκπαιδευτική διαδικασία με κατάλληλα προσβάσιμα συγγράμματα, εκπαιδευτικό υλικό και διερμηνεία,
- ε) η υποστήριξη εναλλακτικών μεθόδων εξέτασης των φοιτητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ανάλογα με τις ανάγκες και τις εκπαιδευτικές δυνατότητές τους,
- στ) η παροχή ατομικών υποστηρικτικών τεχνολογιών πληροφορικής και η διευκόλυνση της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας,
- ζ) η υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη συμμετοχή τους στην έρευνα, σε έργα/προγράμματα που διεξάγονται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ), συνέδρια και ημερίδες, συνεδριάσεις οργάνων, φοιτητικές συνελεύσεις, καλλιτεχνικές και αθλητικές δραστηριότητες,
- η) η διασφάλιση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας για την επίλυση διοικητικών θεμάτων ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,
- θ) η διασφάλιση και η διευκόλυνση της φυσικής πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία, ιδίως με την παροχή υπηρεσίας μεταφοράς και συνοδείας,
- ι) η ψυχοσυναισθηματική υποστήριξη και καθοδήγηση των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, σε συνεργασία με το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης,
- ια) η συνεργασία με τους Συμβούλους Εκπαίδευσης για την υποστήριξη των φοιτητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,
- ιβ) η τήρηση στατιστικών στοιχείων σχετικών με την αναπηρία και την προσβασιμότητα υποδομών και υπηρεσιών του Ιδρύματος,
- ιγ) η άσκηση κάθε άλλης αρμοδιότητας που καθορίζεται στον Οργανισμό του ΑΕΙ και σχετίζεται με το αντικείμενο της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης.

3. Η Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ορίζεται ως Σημείο Αναφοράς του Ιδρύματος για την παρακολούθηση της εφαρμογής των σχετικών προβλέψεων

της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και τη σύνταξη κι υποβολή στο Επιμέρους Σημείο Αναφοράς του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων του άρ.71 του ν.4488/2017 (Α' 137) προτάσεων και νομοθετικών ρυθμίσεων βέλτιστης εφαρμογής της Σύμβασης στα ΑΕΙ και ετήσιας έκθεσης προόδου και τη διενέργεια διαβούλευσης με τα μέλη με αναπηρία της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα παραπάνω θέματα. Η μονάδα στελεχώνεται κατά προτεραιότητα από επιστημονικό προσωπικό με εμπειρία σε ζητήματα φυσικής προσβασιμότητας, ψηφιακής προσβασιμότητας και αναπηρίας, άλλως με προσωπικό που εκπαιδεύεται καταλλήλως στα ως άνω ζητήματα.

4. Οι άλλες μονάδες του ΑΕΙ υποχρεούνται να συνεργάζονται με τη Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για θέματα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές της.

Άρθρο 220

Επιτροπή Ισότιμης Πρόσβασης Ατόμων με Αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

1. Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης συγκροτείται η Επιτροπή Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ). Η Επιτροπή είναι εννεαμελής και αποτελείται από πέντε (5) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) τα οποία προέρχονται, κατά το δυνατόν, από διαφορετικές σχολές του Α.Ε.Ι. και κατά προτίμηση είναι άτομα με αναπηρία ή διαθέτουν σχετική εξειδίκευση ή πείρα σε θέματα ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, τον προϊστάμενο της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης, τον προϊστάμενο της τεχνικής υπηρεσίας του ΑΕΙ, έναν (1) εκπρόσωπο των φοιτητών, κατά προτίμηση φοιτητή με αναπηρία, και τον επικεφαλής του Κέντρου Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης του αρ.129.

2. Η Επιτροπή αποτελεί συμβουλευτικό όργανο του ΑΕΙ και έχει ως αποστολή την υποβολή εισηγήσεων στα αρμόδια όργανα για τη χάραξη και την εφαρμογή της πολιτικής ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Ειδικότερα, αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι:

- α) η κατάρτιση και υποβολή προς έγκριση στον Πρύτανη του ΑΕΙ σχεδίου ισότιμης πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες του ΑΕΙ, στο οποίο περιλαμβάνονται τα τεχνικά και μη μέτρα ισότιμης πρόσβασης που προτείνονται και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους, καθώς και εισηγήσεις για τη βελτίωση αυτού,
- β) η υποβολή εισηγήσεων προς τον Πρύτανη για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων για την προμήθεια ειδών ή την παροχή υπηρεσιών αναγκαίων για την υλοποίηση του σχεδίου της περ. (α),
- γ) ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων, δράσεων, σεμιναρίων, ενημερωτικού χαρακτήρα εκδηλώσεων κι άλλων συναφών δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών, σε συνεργασία με φορείς του δημόσιου τομέα όπως αυτός οριοθετείται στην περ. (α) της παρ.1 του άρ.14 του ν.4270/2014 (Α' 143) ή κοινωνικούς φορείς, με σκοπό την ευαισθητοποίηση του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, καθώς και των φοιτητών για την ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην ανώτατη εκπαίδευση,
- δ) η εκπόνηση μελετών και η σύσταση υποεπιτροπών ή ομάδων που υποστηρίζουν το έργο της Επιτροπής για την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων της, όπως ομάδων εθελοντών,
- ε) η κατάρτιση σχεδίου εσωτερικού κανονισμού για τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και η υποβολή του προς τη Σύγκλητο για έγκριση,
- στ) κάθε άλλη αρμοδιότητα που καθορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό του ΑΕΙ κι εμπίπτει στο αντικείμενο της Επιτροπής.

Άρθρο 226

Σχέδιο για την ισότιμη πρόσβαση ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

1. Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) εφαρμόζουν όλα τα αναγκαία μέτρα για ισότιμη πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση του διδακτικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού, των φοιτητών και τρίτων φυσικών προσώπων επισκεπτών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Για τον σκοπό αυτόν τα ΑΕΙ καταρτίζουν και υλοποιούν σχέδιο ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην ανώτατη εκπαίδευση που περιλαμβάνει μέτρα ιδίως για: α) τη φυσική προσβασι-

μότητα των χώρων και των κτιρίων, β) την πρόσβαση στην εκπαιδευτική διαδικασία και τις λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, γ) την ηλεκτρονική προσβασιμότητα, δ) την υποστήριξη της ένταξης στην αγορά εργασίας, ε) την ισότιμη συμμετοχή στην εν γένει ακαδημαϊκή ζωή. Στο σχέδιο περιλαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα ΑΕΙ, σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε ΑΕΙ.

2. Το σχέδιο για την ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες εγκρίνεται με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Β) Ν.2998-2020 «Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία» – με σχολιασμό από μέλη της Ε.Ισ.Π.

<https://cloud.aueb.gr/index.php/s/K4zGpsWpeqL2Kbg>

Γ) Ν.5045-2021 «Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας» – με σχολιασμό από μέλη της Ε.Ισ.Π.

<https://cloud.aueb.gr/index.php/s/dbosn9CcCDQqf8>

Δ) Βέλτιστη πρακτική Ελληνικού Πανεπιστημίου: Μονάδα Προσβασιμότητας ΕΚΠΑ

<https://access.uoa.gr/>

<https://access.uoa.gr/publicity/>

Παράρτημα 2: ΔΡΑΣΗ 2 – Μελέτη ζήτησης/έρευνα σε φοιτητές του ΟΠΑ

Τα ακόλουθα προέκυψαν από την έρευνα που έτρεξε η Ε.Ισ.Π. τον Φεβρουάριο του 2023. Η ομάδα έργου που ανέλαβε την ανάλυση των στοιχείων, συνέταξε την ακόλουθη έκθεση ευρημάτων, τον Μάρτιο του 2023.

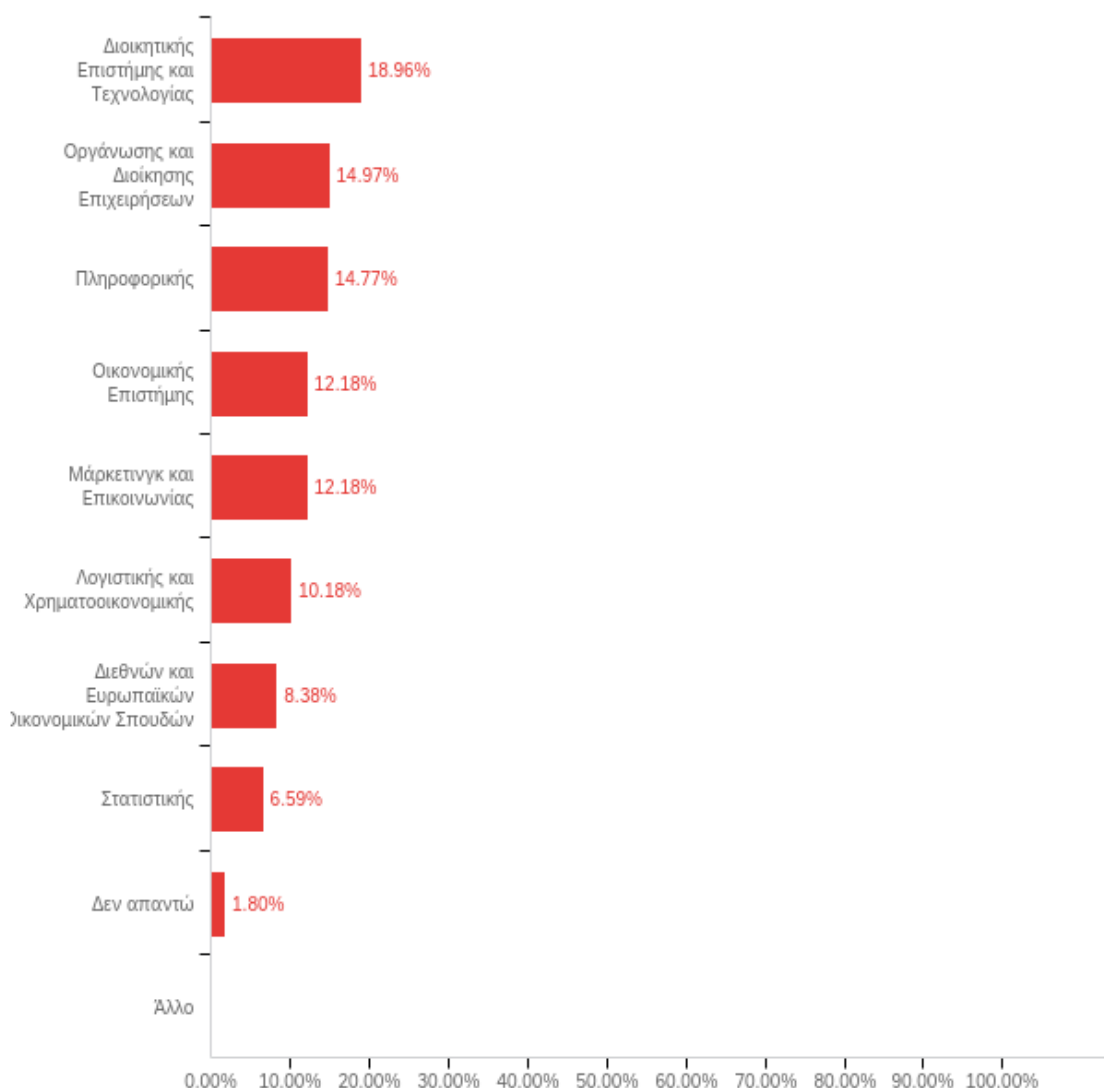
Σύνοψη Ευρημάτων – Προπτυχιακοί Φοιτητές

February 22nd 2023, 4:59 pm EET

Ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο που έτρεξε από την Παρασκευή 10/02/2023 έως και τη Δευτέρα 20/02/2023 και φιλοξενήθηκε στην πλατφόρμα Qualtrics (μέσω του Εργαστηρίου Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού), με την ευγενική υποστήριξη από τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης, τη Διεύθυνση Μηχανογράφησης, και το Κέντρο Διαχείρισης Δικτύων. Εστάλησαν δύο μηνύματα υπενθύμισης για συμπλήρωση, την Τετάρτη 15/2 και την Παρασκευή 17/2.

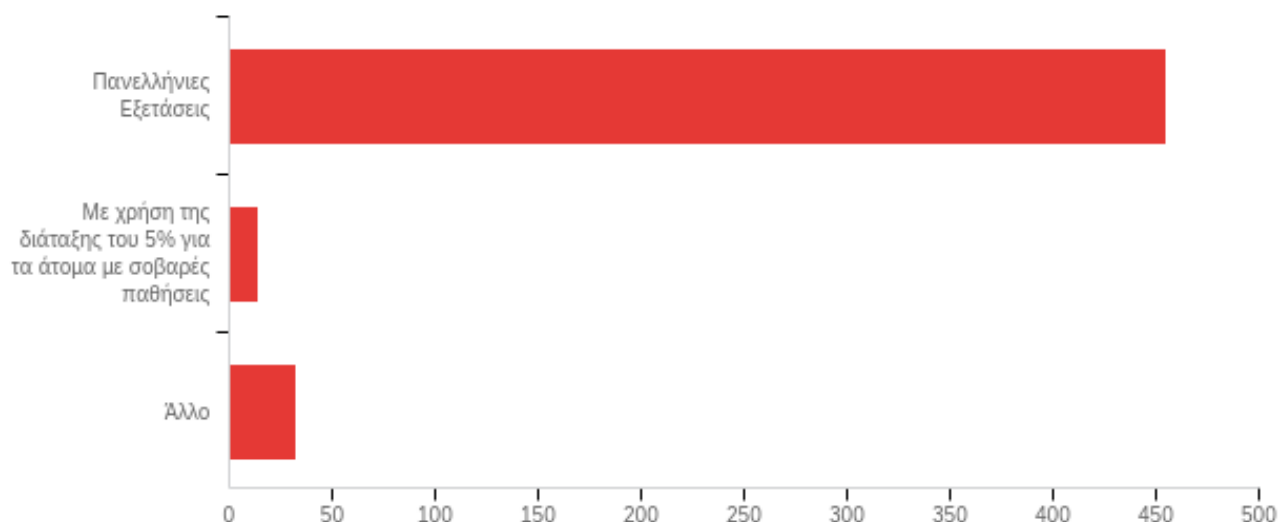
Απάντησαν 487 προπτυχιακοί φοιτητές από όλα τα τμήματα, με την ακόλουθη κατανομή ανά τμήμα.

A1.1 - Παρακαλούμε επιλέξτε το τμήμα φοίτησής σας

Question	Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών	Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής	Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας	Οικονομικής Επιστήμης	Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων	Πληροφορικής	Στατιστικής
Είμαι άτομο με αναπηρία	3	2	0	1	0	2	0	0
Είμαι άτομο με μαθησιακή δυσκολία	1	3	5	2	1	5	6	1
Είμαι άτομο με σοβαρή πάθηση	0	3	4	2	1	0	0	0
Έχω ευαισθησία για θέματα προσβασιμότητας, θα ήθελα το ΟΠΑ να είναι πλήρως προσβάσιμο για όλους	22	53	28	29	28	34	29	16
Δεν έχω τίποτα από τα παραπάνω αλλά θέλω να συμπληρώσω το ερωτηματολόγιο	21	48	20	30	37	37	42	18
Άλλο	2	0	1	1	1	2	2	1
Total	49	109	58	65	68	80	79	36

A1.3 - Με ποιο τρόπο εισαχθήκατε στο πανεπιστήμιο για τη φοίτησή σας;

#	Answer	%	Count
1	Πανελλήνιες Εξετάσεις	90.82%	455
2	Με χρήση της διάταξης του 5% για τα άτομα με σοβαρές παθήσεις	2.79%	14
3	Άλλο	6.39%	32
	Total	100%	501

Q7_3_TEXT - Άλλος τρόπος εισαγωγής (Παρακαλούμε εξηγήστε)

Άλλο - Text

Κατατακτηριες

ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ

Παγκύπριες εξετάσεις

ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ

Κατατακτήριες

10% πανελλήνιες εξετάσεις

Κατακτηριες

κατατακτήριες

Κατατακτήριες

Μετεγγραφή

Κατατακτήριες

ΜΕ ΤΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ

Κατατακτήριες εξετάσεις

Μετεγγραφή

Κατατακτήριες εξετάσεις

πανελληνιες απο νυχτρινο 2ης ευκαιριας

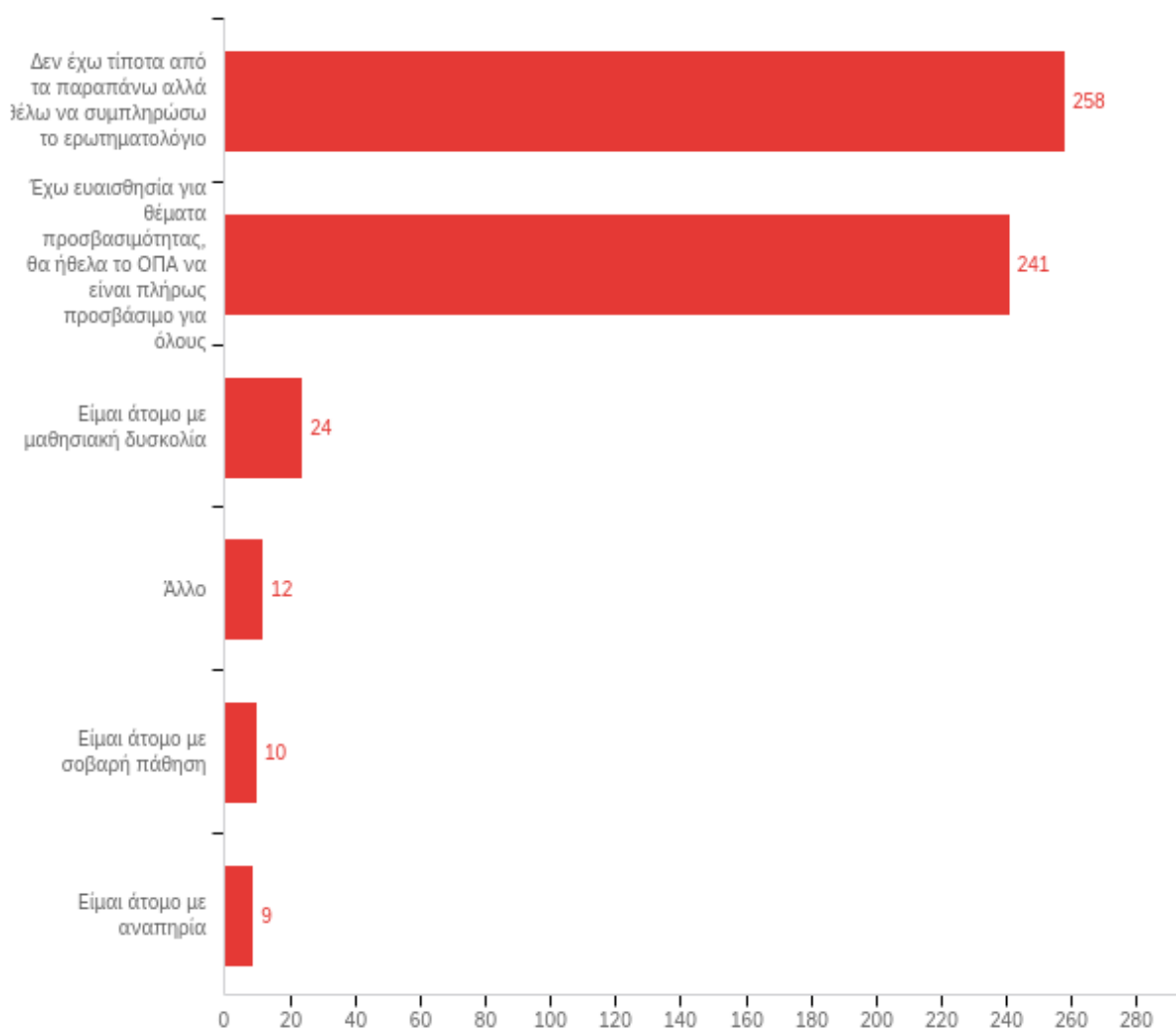
Παγκύπριες

Κατατακτήριες Εξετάσεις

Παγκυπριες Εξετασεις

κατατακτήριες

A1.4 - Θέλω να συμμετέχω στην έρευνα και να συμβάλλω στην ισότιμη πρόσβαση όλων των φοιτητών γιατί:

Answer	%	Count
Είμαι άτομο με αναπηρία	1.62%	9
Είμαι άτομο με μαθησιακή δυσκολία	4.33%	24
Είμαι άτομο με σοβαρή πάθηση	1.81%	10

Έχω ευαισθησία για θέματα προσβασιμότητας, θα ήθελα το ΟΠΑ να είναι πλήρως προσβάσιμο για όλους	43.50%	241
Άλλο	2.17%	12
Δεν έχω τίποτα από τα παραπάνω αλλά θέλω να συμπληρώσω το ερωτηματολόγιο	46.57%	258
Total	100%	554

Μέρος Α: Φοιτητές με Αναπηρία ή Μαθησιακή Δυσκολία

A2.1 - Αν επιθυμείτε, παρακαλούμε συμπληρώστε μια περιγραφή της αναπηρίας, πάθησης ή μαθησιακής δυσκολίας σας

Αν επιθυμείτε, παρακαλούμε συμπληρώστε μια περιγραφή της αναπηρίας, πάθησης ή μαθησιακής δυσκολίας σας

Πρόβλημα με τη λειτουργία των πνευμόνων/αναπνευστικής λειτουργίας και του πάγκρεας.

Δυσκολία - αδυναμία αποστήθισης, μικτή αγχωδής διαταραχή, συχνή νοσηλεία λόγω χρόνιας βαριάς παθολογίας. Τα παραπάνω οφείλονται σε βαριά μορφή σκληρυνσης κατα πλακας

κρίσεις πανικού σε αίθουσα με πολλά άτομα (+ στη διαδρομή μέσα στο τραίνο στον δρόμο για τη σχολή, πολλές φορές δεν πάω λόγω φόβου κρίσης)

Διαταραχή στη ροή του λόγου και Δυσλεξία

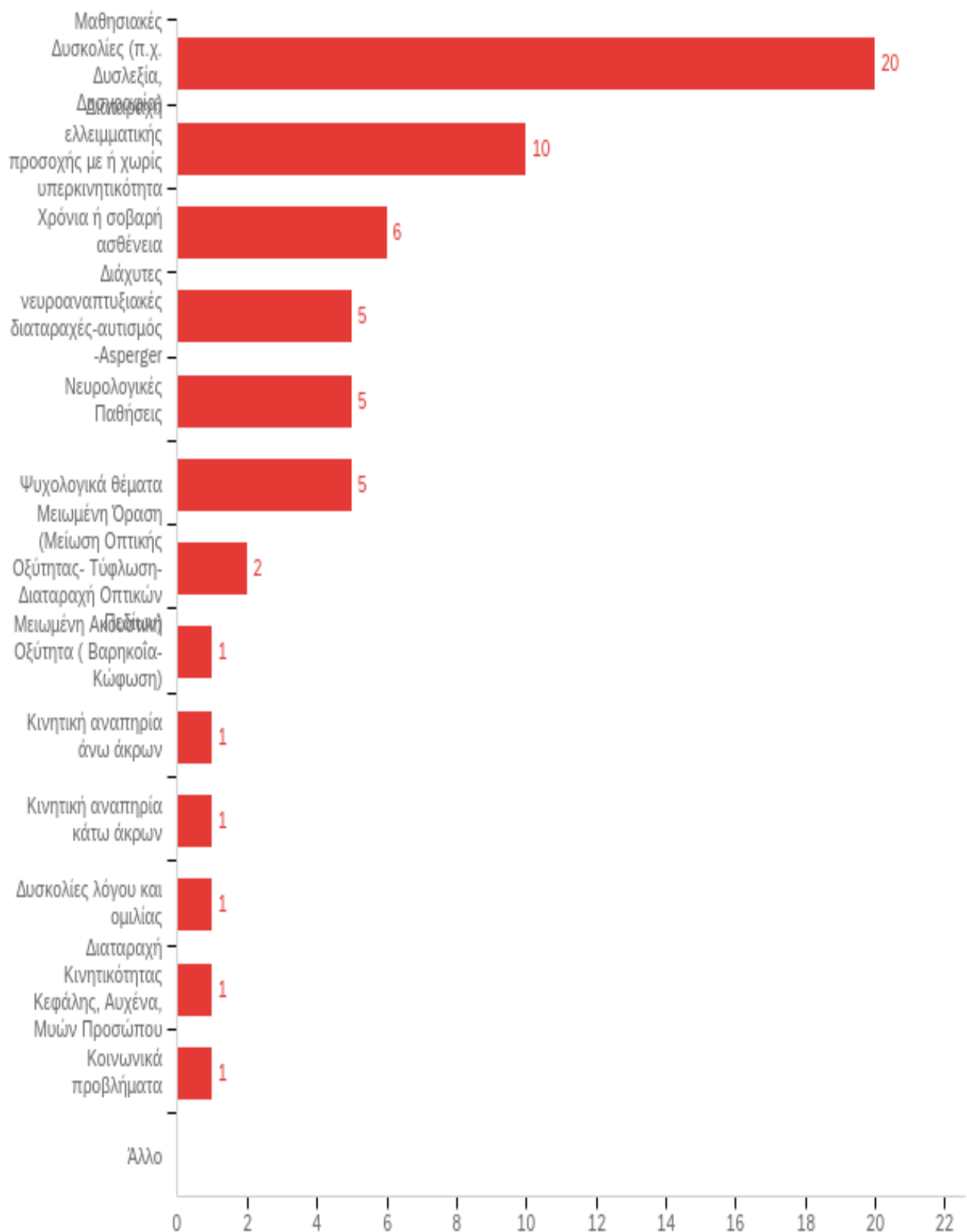
ζαχαρώδης διαβήτης τύπου 1

υπάρχουν μαθήματα που μπορεί να έχουμε συνεχόμενο 4ωρο, σε αυτά τα μαθήματα κάποια στιγμή αποσυντονίζομαι αρκετά

Δυσλεξία

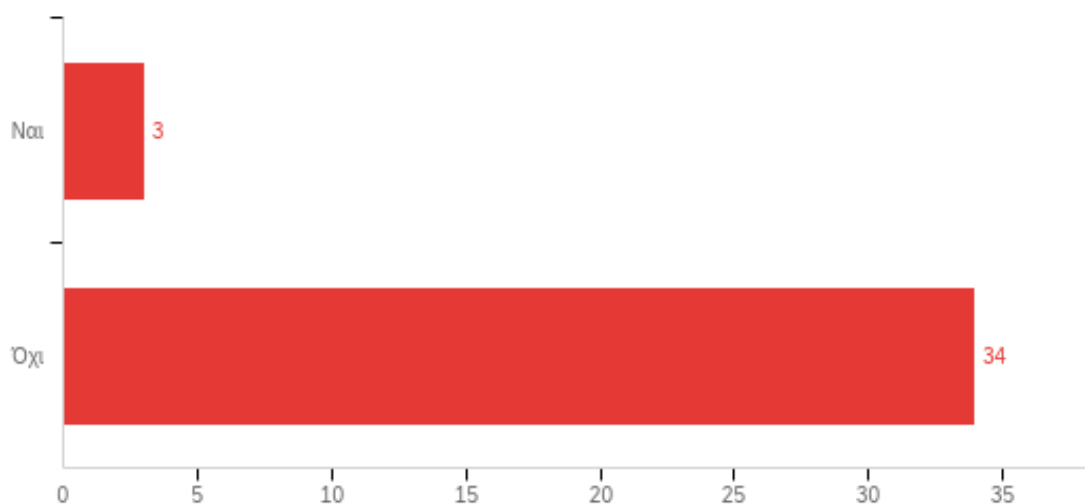
Χρόνια φλεβοκομβική ταχυκαρδία (IST syndrome)

A2.2 - Επιλέξτε τι ισχύει ως προς την αναπηρία, σοβαρή πάθηση, διαταραχή ή μαθησιακή δυσκολία σας (μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μια αν ισχύουν).

Answer	%	Count
Μειωμένη Όραση (Μείωση Οπτικής Οξύτητας- Τύφλωση- Διαταραχή Οπτικών Πεδίων)	3.39%	2
Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα	16.95%	10
Διάχυτες νευροαναπτυξιακές διαταραχές-αυτισμός-Asperger	8.47%	5
Μαθησιακές Δυσκολίες (π.χ. Δυσλεξία, Δυσγραφία)	33.90%	20
Μειωμένη Ακουστική Οξύτητα (Βαρηκοΐα- Κώφωση)	1.69%	1
Κινητική αναπηρία άνω άκρων	1.69%	1
Κινητική αναπηρία κάτω άκρων	1.69%	1
Δυσκολίες λόγου και ομιλίας	1.69%	1
Διαταραχή Κινητικότητας Κεφάλης, Αυχένα, Μυών Προσώπου	1.69%	1
Νευρολογικές Παθήσεις	8.47%	5
Χρόνια ή σοβαρή ασθένεια	10.17%	6
Κοινωνικά προβλήματα	1.69%	1
Ψυχολογικά θέματα	8.47%	5
Άλλο	0.00%	0
Total	100%	59

A2.4 - Χρησιμοποιείτε κάποιο βοήθημα;

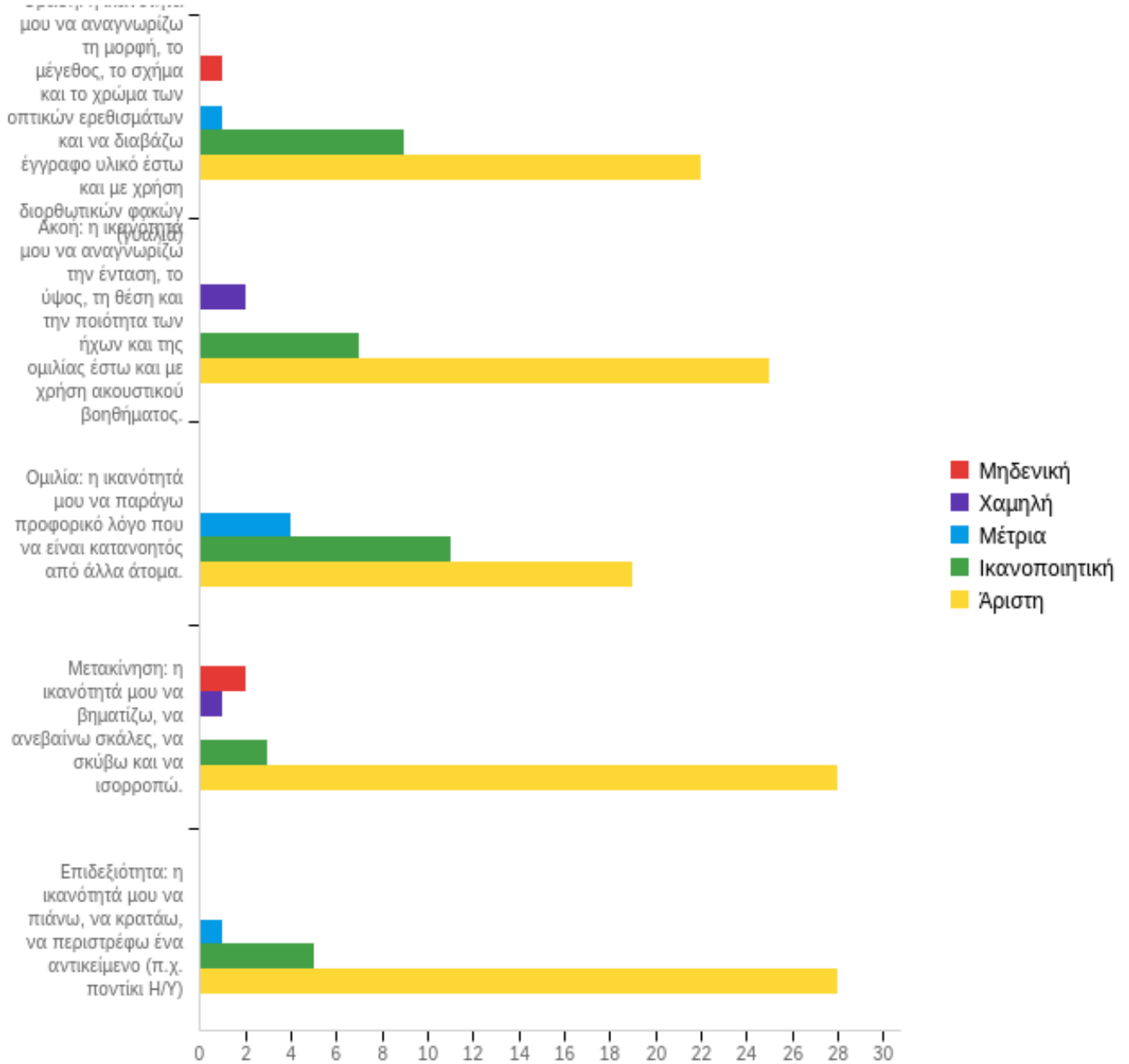

A2.4.β) - Ποιο είναι το βοήθημα/ τα βοηθήματα που χρησιμοποιείτε; πχ. Ακουστικό βαρηκοΐας, αμαξίδιο, μπαστούνι (στήριξης ή τυφλού), αναγνώστης οθόνης

Ποιο είναι το βοήθημα/ τα βοηθήματα που χρησιμοποιείτε; πχ. Ακουστικό βαρηκοΐας, αμαξίδιο, μπαστούνι (στήριξης ή τυφλού), αναγνώστης οθόνης

Αμαξίδιο

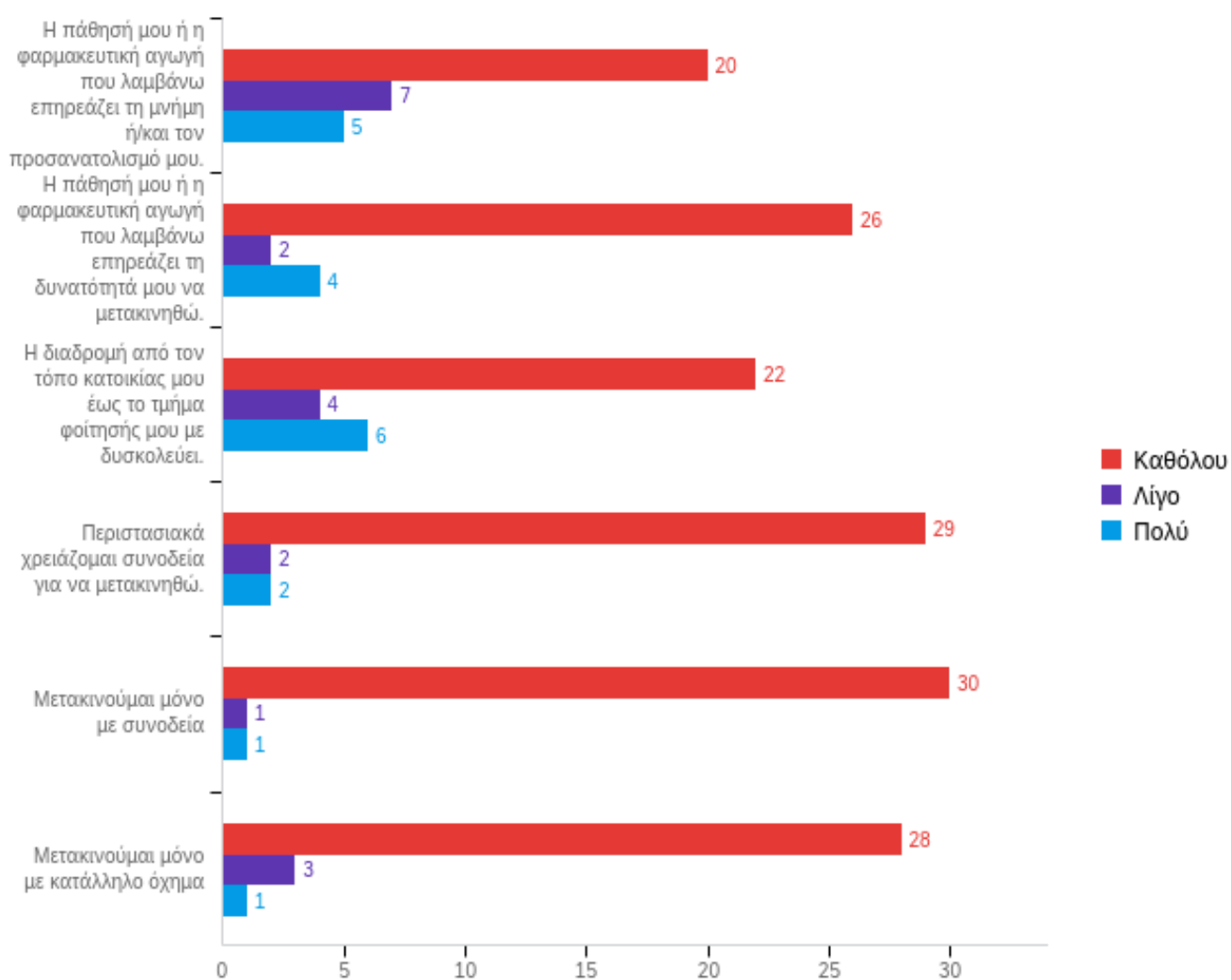
A2.6 - Προσδιορίστε τον βαθμό ικανοτήτων σας σε καθεμία από τις ακόλουθες λειτουργίες:

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Count
3	Ομιλία: η ικανότητά μου να παράγω προφορικό λόγο που να είναι κατανοητός από άλλα άτομα.	3.00	5.00	4.44	34
1	Όραση: η ικανότητά μου να αναγνωρίζω τη μορφή, το μέγεθος, το σχήμα και το χρώμα των οπτικών ερεθισμάτων και να διαβάζω έγγραφο υλικό έστω και με χρήση διορθωτικών φακών (γυαλιά)	1.00	5.00	4.55	33

4	Μετακίνηση: η ικανότητά μου να βηματίζω, να ανεβαίνω σκάλες, να σκύβω και να ισορροπώ.	1.00	5.00	4.59	34
2	Ακοή: η ικανότητά μου να αναγνωρίζω την ένταση, το ύψος, τη θέση και την ποιότητα των ήχων και της ομιλίας έστω και με χρήση ακουστικού βοηθήματος.	2.00	5.00	4.62	34
5	Επιδεξιότητα: η ικανότητά μου να πιάνω, να κρατάω, να περιστρέφω ένα αντικείμενο (π.χ. ποντίκι Η/Υ)	3.00	5.00	4.79	34

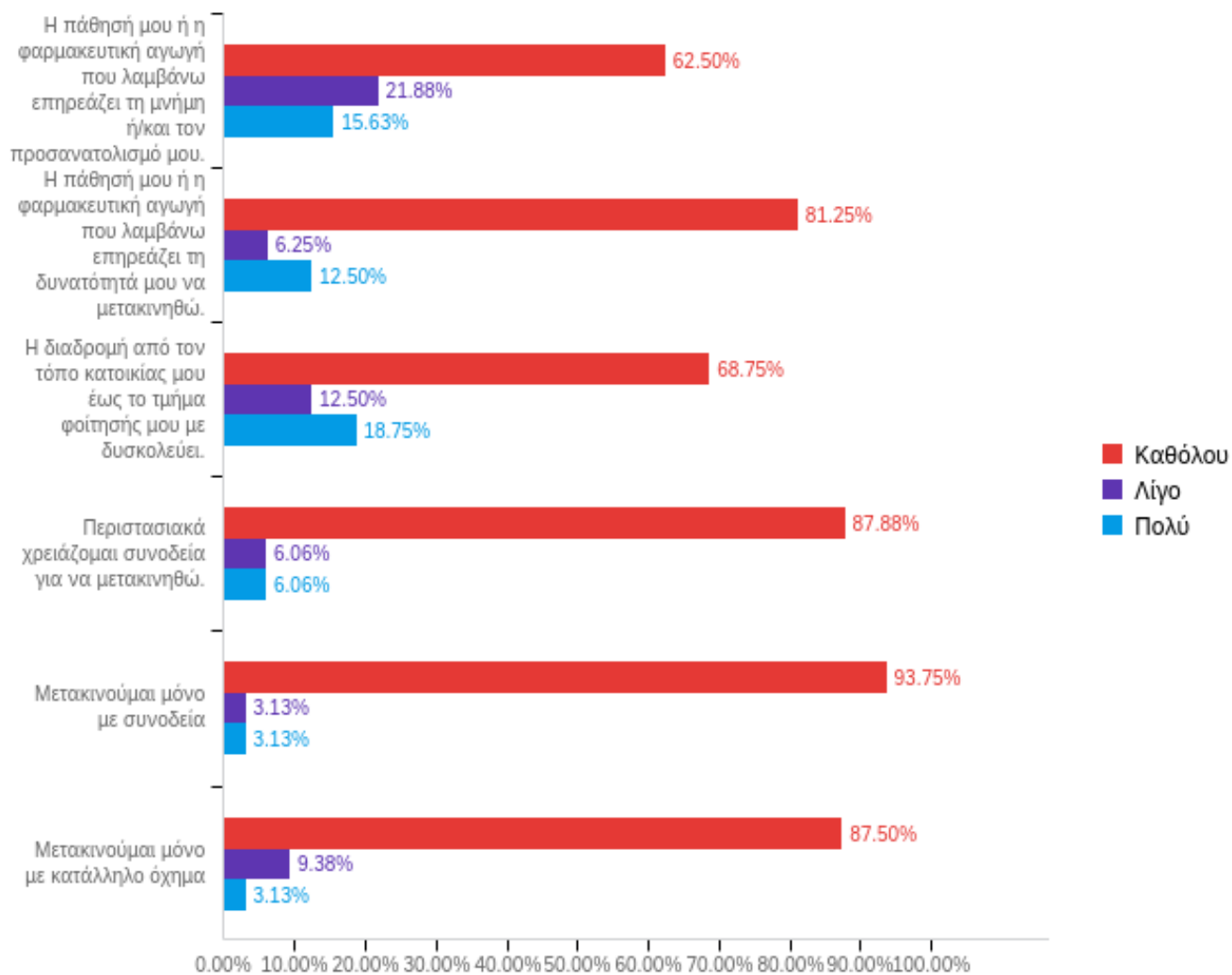
A3.1 - Αναφορικά με τα εμπόδια δραστηριότητας και τους περιορισμούς συμμετοχής σας στην εκπαιδευτική διαδικασία, ποια από τα παρακάτω ισχύουν για εσάς;

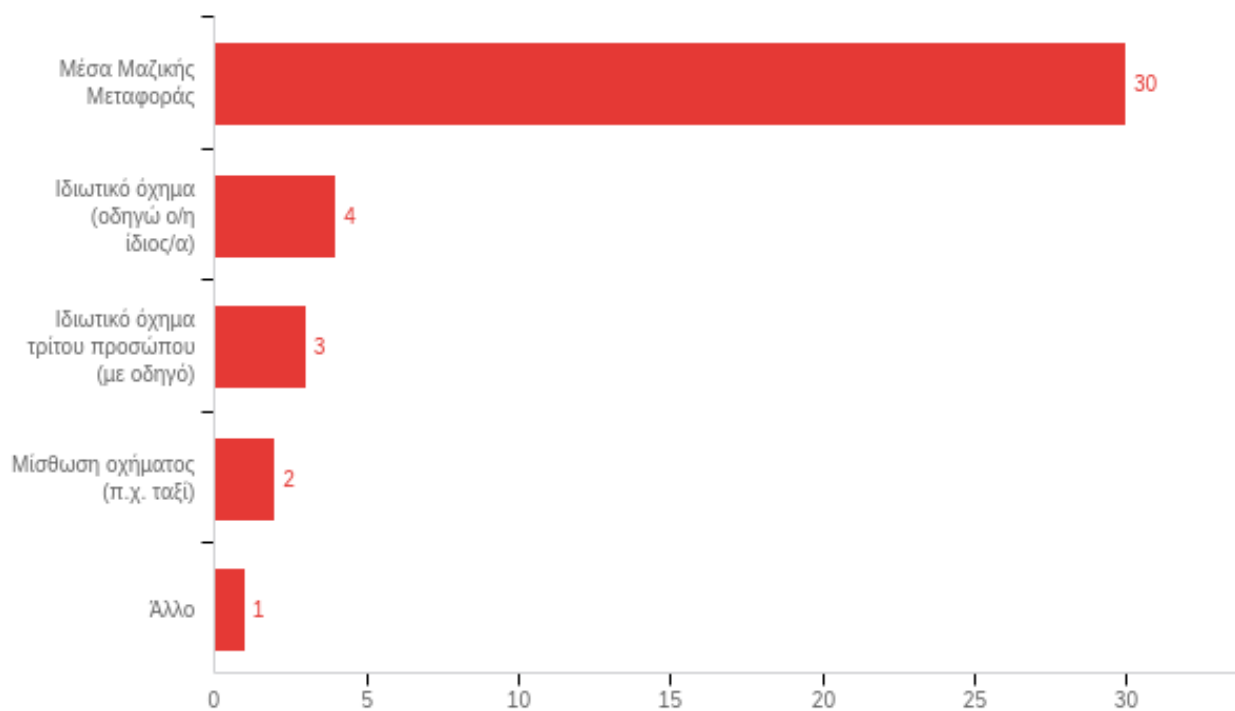
#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation
1	Η πάθησή μου ή η φαρμακευτική αγωγή που λαμβάνω επηρεάζει τη μνήμη ή/και τον προσανατολισμό μου.	1.00	5.00	2.06	1.50

2	Η πάθησή μου ή η φαρμακευτική αγωγή που λαμβάνω επηρεάζει τη δυνατότητά μου να μετακινηθώ.	1.00	5.00	1.63	1.36
3	Η διαδρομή από τον τόπο κατοικίας μου έως το τμήμα φοίτησής μου με δυσκολεύει.	1.00	5.00	2.00	1.58
4	Περιστασιακά χρειάζομαι συνοδεία για να μετακινηθώ.	1.00	5.00	1.36	1.04
5	Μετακινούμαι μόνο με συνοδεία	1.00	5.00	1.19	0.77
6	Μετακινούμαι μόνο με κατάλληλο όχημα	1.00	5.00	1.31	0.88

#	Question	Καθόλου		Λίγο		Πολύ		Total
1	Η πάθησή μου ή η φαρμακευτική αγωγή που λαμβάνω επηρεάζει τη μνήμη ή/και τον προσανατολισμό μου.	62.50%	20	21.88%	7	15.63%	5	32
2	Η πάθησή μου ή η φαρμακευτική αγωγή που λαμβάνω επηρεάζει τη δυνατότητά μου να μετακινηθώ.	81.25%	26	6.25%	2	12.50%	4	32
3	Η διαδρομή από τον τόπο κατοικίας μου έως το τμήμα φοίτησής μου με δυσκολεύει.	68.75%	22	12.50%	4	18.75%	6	32
4	Περιστασιακά χρειάζομαι συνοδεία για να μετακινηθώ.	87.88%	29	6.06%	2	6.06%	2	33
5	Μετακινούμαι μόνο με συνοδεία	93.75%	30	3.13%	1	3.13%	1	32
6	Μετακινούμαι μόνο με κατάλληλο όχημα	87.50%	28	9.38%	3	3.13%	1	32

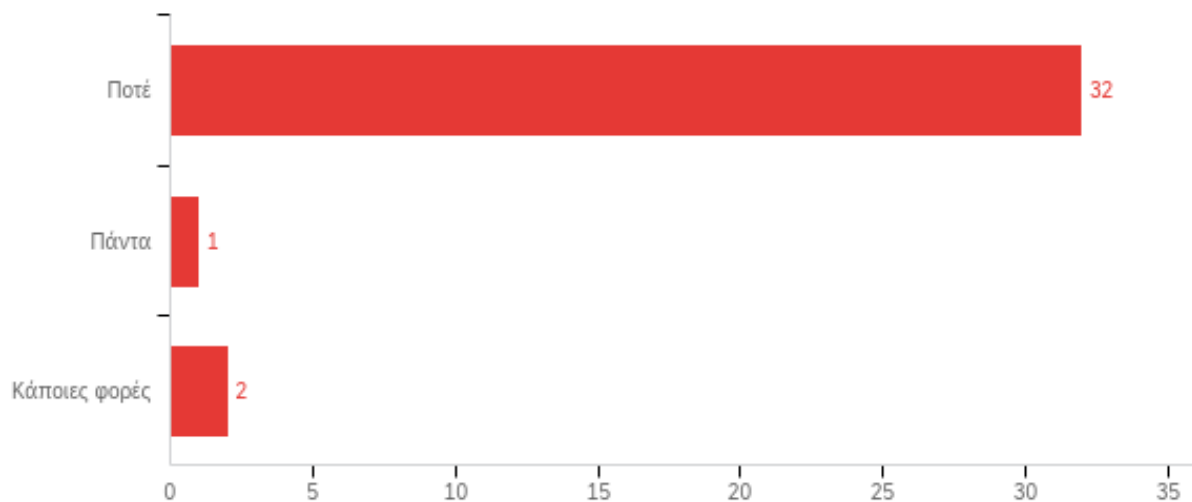

A3.2 - Με ποιο τρόπο μετακινείστε από και προς το πανεπιστήμιο;

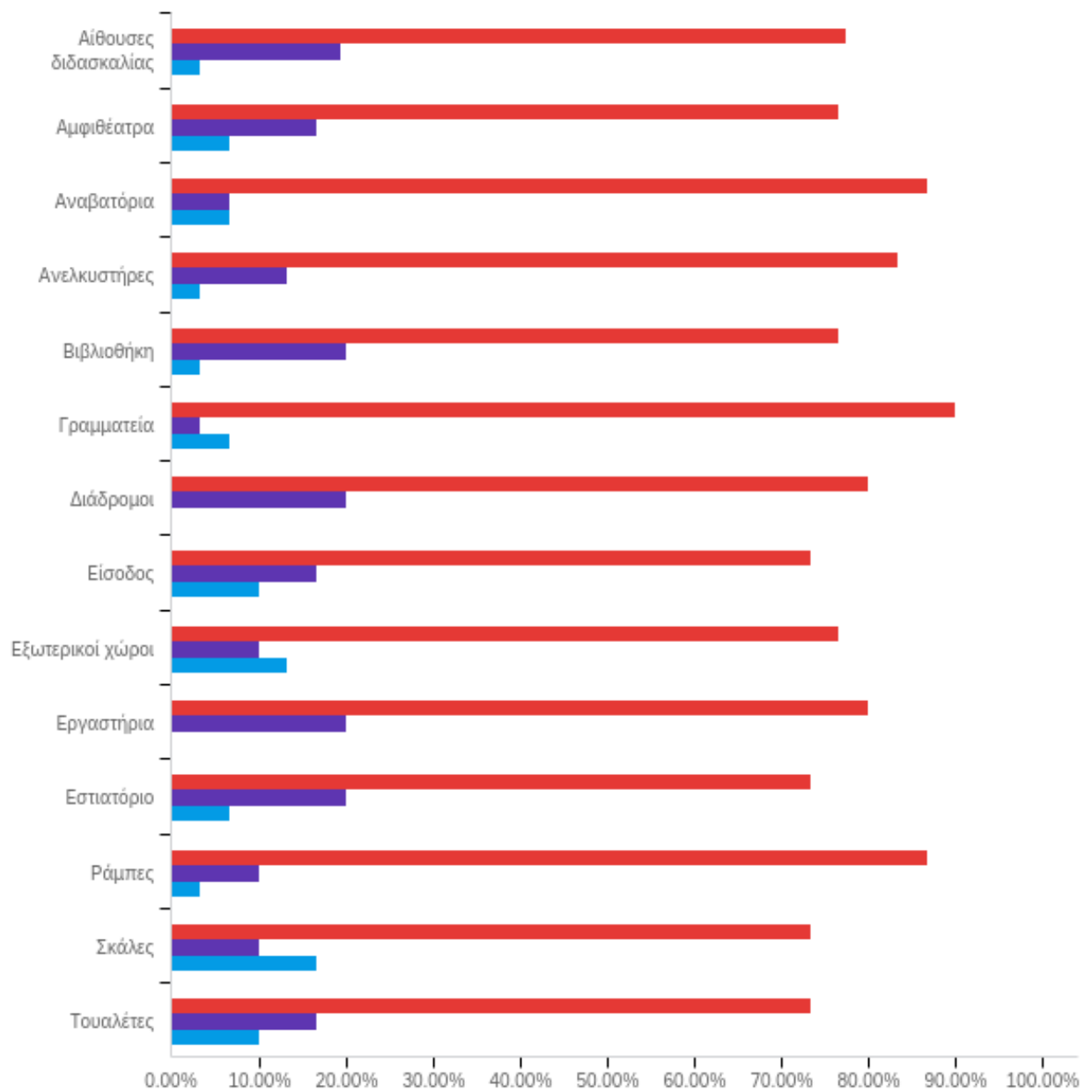

#	Answer	%	Count
1	Ιδιωτικό όχημα (οδηγώ ο/η ίδιος/α)	10.00%	4
2	Ιδιωτικό όχημα τρίτου προσώπου (με οδηγό)	7.50%	3
3	Μέσα Μαζικής Μεταφοράς	75.00%	30
4	Μίσθωση οχήματος (π.χ. ταξί)	5.00%	2
5	Άλλο	2.50%	1
	Total	100%	40

Q86 - Χρειάζεστε συνοδό για την πρόσβασή σας στο Πανεπιστήμιο;

A3.4 - Σε ποιους από τους παρακάτω χώρους διαπιστώνετε ότι η πρόσβασή σας είναι δύσκολη;

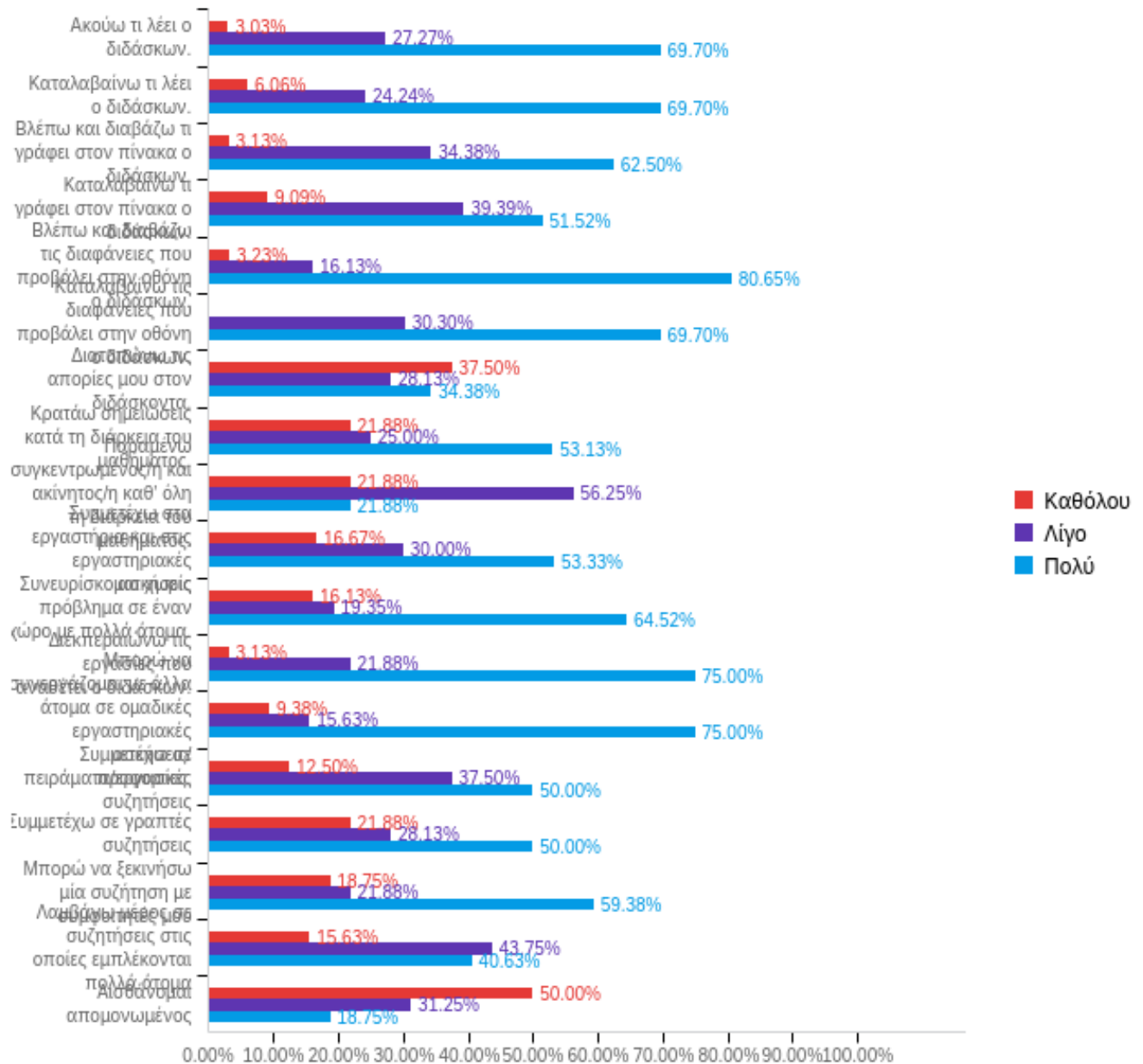

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation
13	Σκάλες	1.00	3.00	1.43	0.76
8	Είσοδος	1.00	3.00	1.37	0.66
9	Εξωτερικοί χώροι	1.00	3.00	1.37	0.71
14	Τουαλέτες	1.00	3.00	1.37	0.66
11	Εστιατόριο	1.00	3.00	1.33	0.60
2	Αμφιθέατρα	1.00	3.00	1.30	0.59
5	Βιβλιοθήκη	1.00	3.00	1.27	0.51
1	Αίθουσες διδασκαλίας	1.00	3.00	1.26	0.51
15	Άλλο	1.00	3.00	1.22	0.63

3	Αναβατόρια	1.00	3.00	1.20	0.54
4	Ανελκυστήρες	1.00	3.00	1.20	0.48
7	Διάδρομοι	1.00	2.00	1.20	0.40
10	Εργαστήρια	1.00	2.00	1.20	0.40
6	Γραμματεία	1.00	3.00	1.17	0.52
12	Ράμπες	1.00	3.00	1.17	0.45

#	Question	Καθόλου δύσκολη		Λίγο δύσκολη		Πολύ δύσκολη		Total
13	Σκάλες	73.33%	22	10.00%	3	16.67%	5	30
9	Εξωτερικοί χώροι	76.67%	23	10.00%	3	13.33%	4	30
8	Είσοδος	73.33%	22	16.67%	5	10.00%	3	30
14	Τουαλέτες	73.33%	22	16.67%	5	10.00%	3	30
6	Γραμματεία	90.00%	27	3.33%	1	6.67%	2	30
3	Αναβατόρια	86.67%	26	6.67%	2	6.67%	2	30
2	Αμφιθέατρα	76.67%	23	16.67%	5	6.67%	2	30
11	Εστιατόριο	73.33%	22	20.00%	6	6.67%	2	30
12	Ράμπες	86.67%	26	10.00%	3	3.33%	1	30
4	Ανελκυστήρες	83.33%	25	13.33%	4	3.33%	1	30
5	Βιβλιοθήκη	76.67%	23	20.00%	6	3.33%	1	30
1	Αίθουσες διδασκαλίας	77.42%	24	19.35%	6	3.23%	1	31
7	Διάδρομοι	80.00%	24	20.00%	6	0.00%	0	30
10	Εργαστήρια	80.00%	24	20.00%	6	0.00%	0	30

A3.6 - Βαθμολογίστε τις παρακάτω δραστηριότητες συμμετοχής σας στο μάθημα (0-καθόλου ως 3-πολύ).

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Count
9	Παραμένω συγκεντρωμένος/η και ακίνητος/η καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος.	1.00	3.00	2.00	0.66	32
17	Λαμβάνω μέρος σε συζητήσεις στις οποίες εμπλέκονται πολλά άτομα	1.00	3.00	2.25	0.71	32
15	Συμμετέχω σε γραπτές συζητήσεις	1.00	3.00	2.28	0.80	32
8	Κρατάω σημειώσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος.	1.00	3.00	2.31	0.81	32

10	Συμμετέχω στα εργαστήρια και στις εργαστηριακές ασκήσεις	1.00	3.00	2.37	0.75	30
14	Συμμετέχω σε προφορικές συζητήσεις	1.00	3.00	2.38	0.70	32
16	Μπορώ να ξεκινήσω μία συζήτηση με συμφοιτητές μου	1.00	3.00	2.41	0.78	32
4	Καταλαβαίνω τι γράφει στον πίνακα ο διδάσκων.	1.00	3.00	2.42	0.65	33
11	Συνευρίσκομαι χωρίς πρόβλημα σε έναν χώρο με πολλά άτομα.	1.00	3.00	2.48	0.76	31
3	Βλέπω και διαβάζω τι γράφει στον πίνακα ο διδάσκων.	1.00	3.00	2.59	0.55	32
2	Καταλαβαίνω τι λέει ο διδάσκων.	1.00	3.00	2.64	0.59	33
13	Μπορώ να συνεργάζομαι με άλλα άτομα σε ομαδικές εργαστηριακές ασκήσεις/πειράματα/εργασίες.	1.00	3.00	2.66	0.64	32
1	Ακούω τι λέει ο διδάσκων.	1.00	3.00	2.67	0.53	33
18	<i>Αισθάνομαι απομονωμένος</i>	<i>1.00</i>	<i>3.00</i>	<i>1.69</i>	<i>0.77</i>	<i>32</i>
6	Καταλαβαίνω τις διαφάνειες που προβάλλει στην οθόνη ο διδάσκων.	2.00	3.00	2.70	0.46	33
12	Διεκπεραιώνω τις εργασίες που αναθέτει ο διδάσκων.	1.00	3.00	2.72	0.51	32
5	Βλέπω και διαβάζω τις διαφάνειες που προβάλλει στην οθόνη ο διδάσκων.	1.00	3.00	2.77	0.49	31
7	Διατυπώνω τις απορίες μου στον διδάσκοντα.	1.00	3.00	1.97	0.85	32

#	Question	Καθόλου		Λίγο		Πολύ		Total
7	Διατυπώνω τις απορίες μου στον διδάσκοντα.	37.50%	12	28.13%	9	34.38%	11	32
8	Κρατάω σημειώσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος.	21.88%	7	25.00%	8	53.13%	17	32

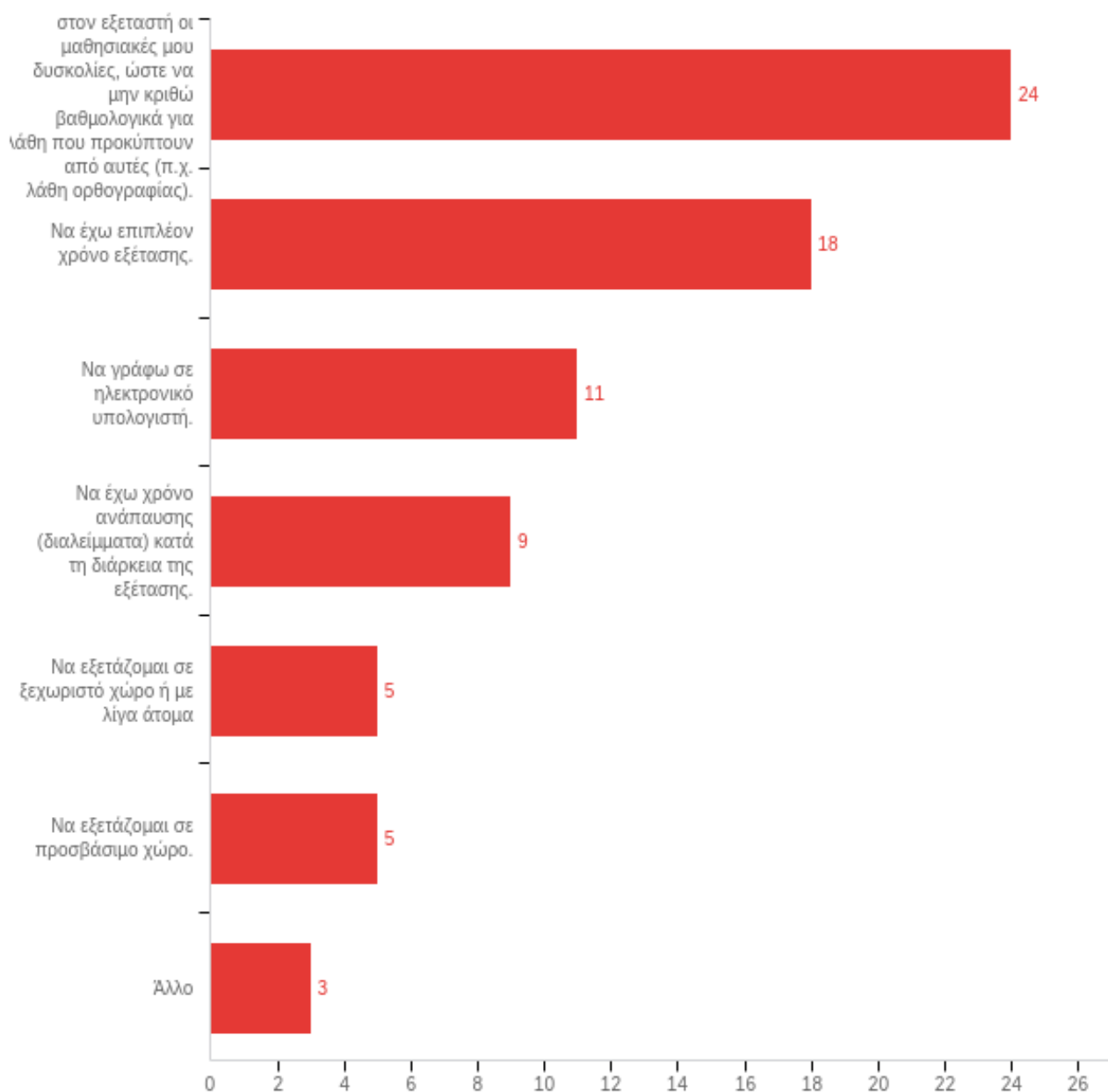
9	Παραμένω συγκεντρωμένος/η και ακίνητος/η καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος.	21.88%	7	56.25%	18	21.88%	7	32
15	Συμμετέχω σε γραπτές συζητήσεις	21.88%	7	28.13%	9	50.00%	16	32
18	Αισθάνομαι απομονωμένος	50.00%	16	31.25%	10	18.75%	6	32
16	Μπορώ να ξεκινήσω μία συζήτηση με συμφοιτητές μου	18.75%	6	21.88%	7	59.38%	19	32
10	Συμμετέχω στα εργαστήρια και στις εργαστηριακές ασκήσεις	16.67%	5	30.00%	9	53.33%	16	30
11	Συνευρίσκομαι χωρίς πρόβλημα σε έναν χώρο με πολλά άτομα.	16.13%	5	19.35%	6	64.52%	20	31
17	Λαμβάνω μέρος σε συζητήσεις στις οποίες εμπλέκονται πολλά άτομα	15.63%	5	43.75%	14	40.63%	13	32
14	Συμμετέχω σε προφορικές συζητήσεις	12.50%	4	37.50%	12	50.00%	16	32
13	Μπορώ να συνεργάζομαι με άλλα άτομα σε ομαδικές εργαστηριακές ασκήσεις/πειράματα/εργασίες.	9.38%	3	15.63%	5	75.00%	24	32
4	Καταλαβαίνω τι γράφει στον πίνακα ο διδάσκων.	9.09%	3	39.39%	13	51.52%	17	33
2	Καταλαβαίνω τι λέει ο διδάσκων.	6.06%	2	24.24%	8	69.70%	23	33
5	Βλέπω και διαβάζω τις διαφάνειες που προβάλλει στην οθόνη ο διδάσκων.	3.23%	1	16.13%	5	80.65%	25	31
3	Βλέπω και διαβάζω τι γράφει στον πίνακα ο διδάσκων.	3.13%	1	34.38%	11	62.50%	20	32

12	Διεκπεραιώνω τις εργασίες που αναθέτει ο διδάσκων.	3.13%	1	21.88%	7	75.00%	24	32
1	Ακούω τι λέει ο διδάσκων.	3.03%	1	27.27%	9	69.70%	23	33
6	Καταλαβαίνω τις διαφάνειες που προβάλλει στην οθόνη ο διδάσκων.	0.00%	0	30.30%	10	69.70%	23	33

A3.7 - Αναφέρετε άλλες δυσκολίες που αντιμετωπίζετε, αν υπάρχουν, και προτείνετε προσαρμογές για να αρθούν τα εμπόδια και να βελτιωθεί η συμμετοχή σας ή η μελέτη σας για το μάθημα

- κάποιες φορές δεν ακούγετε η διάλεξη γιατί μπορεί να μην χρησιμοποιεί μικρόφωνο ο διδάσκων και κάποιες φορές όταν χρησιμοποιεί υπάρχουν τεχνικά προβλήματα
- Στην εξέταση χρειάζομαι λίγο περισσότερο επεξήγηση του γραπτού
- Χρειάζεται να περιοριστούν οι καθυστερημένες εισοδοι και μία ολική αλλαγή νοοτροπίας ως προς το σαβουάρ βίβρ του αμφιθεάτρου (ξεκινώντας από τα βασικά όπως το οτι δεν μιλάω στο τηλέφωνω ή βλέπω βίντεο στο YouTube την ώρα της διάλεξης).
- Επίσης δεν υπάρχει κανένας τρόπος να δει κάποιος τις διαφάνειες αν βρίσκεται στο επάνω διάζωμα στα αμφιθέατρα Α, Β και Γ. Είναι αδύνατον να πραγματοποιηθεί μάθημα στο κτίριο επι της οδού Δερικινύ που βρίσκεται απέναντι από το Μαράσλειο Μέγαρο λόγω της ηχορρύπανσης της 28ης Οκτωβρίου.
- ΚΑΝΕΝΑΣ καθηγητ@ (με εξαίρεση τέσσερα μάθημα - στα τριάντα που έχω παρακολουθήσει) δεν έχει κάνει το μάθημα τ@ με τρόπο όπου να παρέχεται μεταδοτικότητα και διαδραστικότητα και να δίνεται η ευκαιρία σε άτομα με νευροποικιλότητα να μπορέσουν να συγκεντρωθούν ή να κατανοήσουν τις έννοιές.
- παραδίδουν γρήγορα κάποιοι καθηγητές μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες σε ένα γεμάτο αμφιθέατρο είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα χαθούν

A3.12 - Ποιες είναι οι προσαρμογές που θεωρείτε ότι θα συντελούσαν στην απρόσκοπτη συμμετοχή σας στις εξετάσεις;

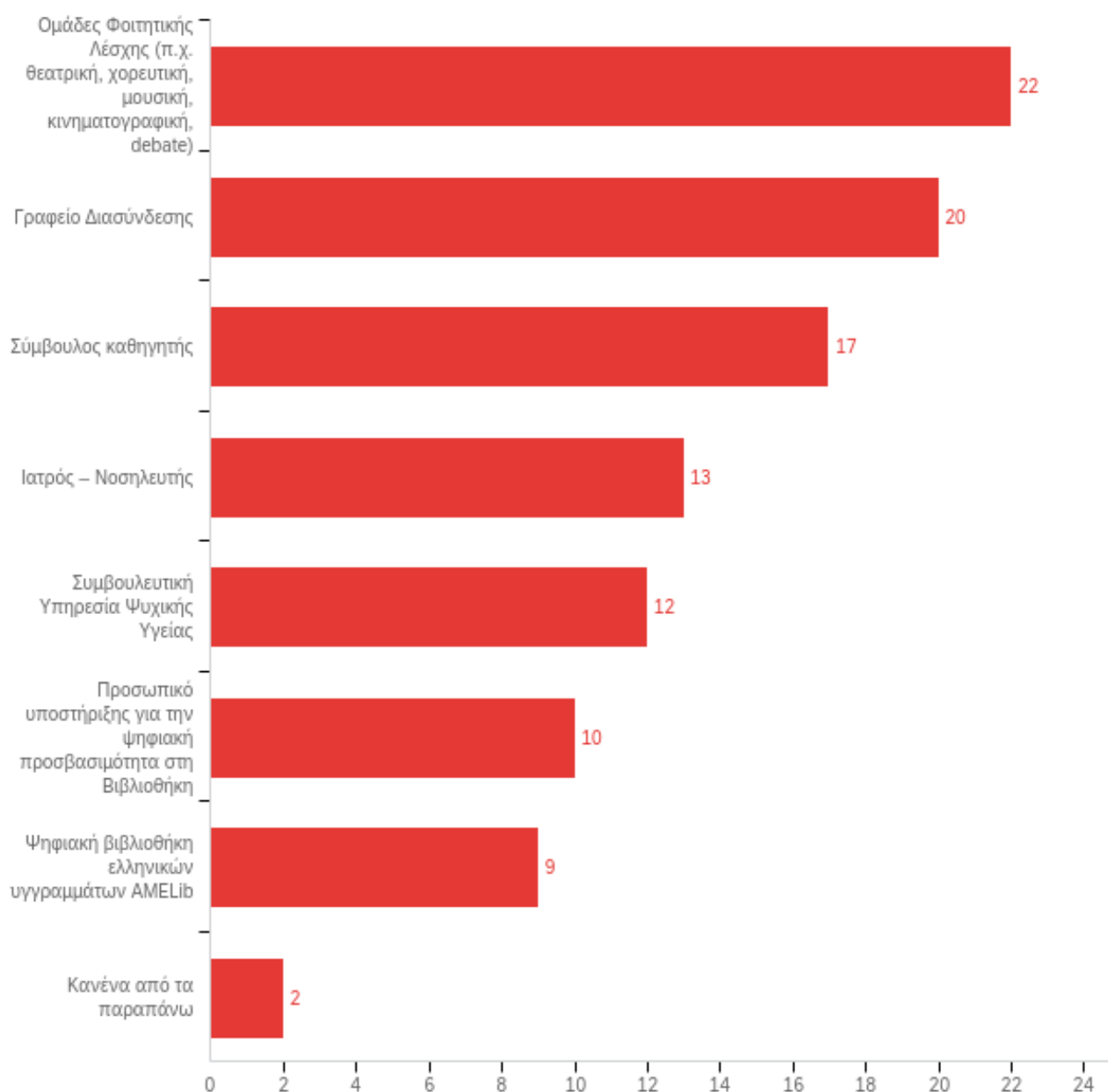

#	Answer	%	Count
12	Να κοινοποιούνται στον εξεταστή οι μαθησιακές μου δυσκολίες, ώστε να μην κριθώ βαθμολογικά για λάθη που προκύπτουν από αυτές (π.χ. λάθη ορθογραφίας).	32.00%	24
7	Να έχω επιπλέον χρόνο εξέτασης.	24.00%	18
1	Να γράφω σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.	14.67%	11
8	Να έχω χρόνο ανάπαυσης (διαλείμματα) κατά τη διάρκεια της εξέτασης.	12.00%	9
9	Να εξετάζομαι σε ξεχωριστό χώρο ή με λίγα άτομα	6.67%	5
11	Να εξετάζομαι σε προσβάσιμο χώρο.	6.67%	5
14	Άλλο	4.00%	3

A8 - Αν θέλετε, προσθέστε προτάσεις και παρατηρήσεις για οποιοδήποτε άλλο θέμα αφορά την πρόσβασή σας στην εκπαιδευτική εμπειρία.

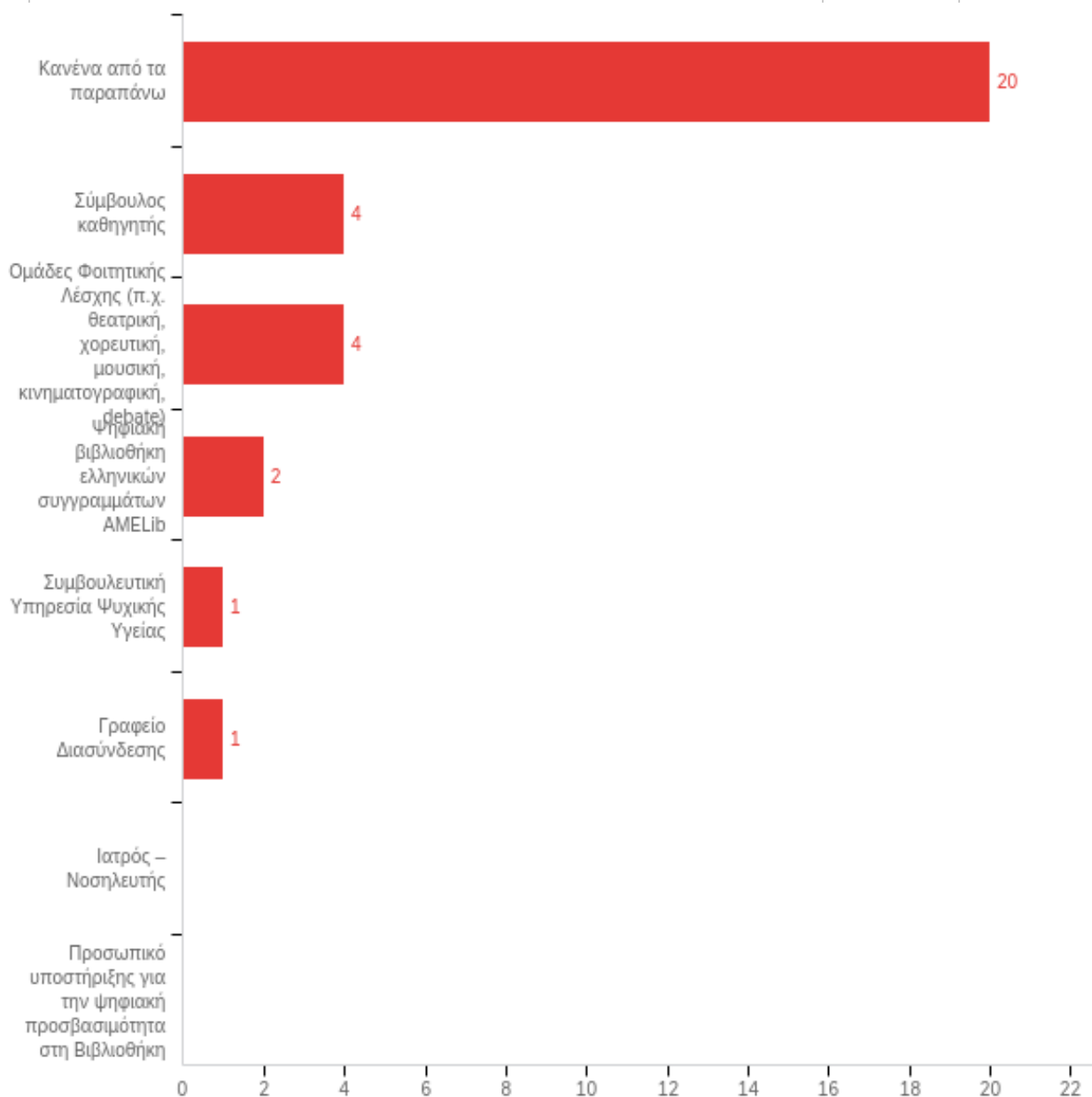
- να γίνει υποχρεωτική η χρήση **μικροφώνου** στις διαλέξεις και κατάλληλη ενημέρωση στους καθηγητές για την χρήση τους
- Γνωμη μου να γινονται **εξ αποστασεως διαλεξεις** μονο για ατομα με σοβαρες και κινητικες παθησεις καθως μπορει για λογους νοσηλειας να αδυνατουν να παρακολουθησουν.
- Επισης εξ αποστασεως εξεταση θα ηταν ιδανικη για ατομα με αγχωδη διαταραχη και ατομα με ευαλωτο ανοσοποιητικο.
- Για κάποιο παιδί με **δυσλεξία** είναι πολύ δύσκολο να αποστηθίσει άπειρες σελίδες, θεωρεία και αποδώσει στις εξετάσεις σε 5 μαθήματα μέσα σε 20 μέρες. Θα πρεπει να δίνεται η δυνατότητα να εξετάζονται αλλιώς, πχ με απαλλακτικές εργασίες, εργασίες μέσα στο εξάμηνο και θέματα με πολλαπλής. Η προφορική εξέταση δεν λύνει το πρόβλημα, επίσης σχεδόν ποτε δεν γίνεται σωστά. Εγω έχοντας δυσλεξία και στοχεύοντας σε υψηλούς βαθμούς η ζωή μου είναι ένα μαρτύριο την περίοδο της εξεταστικής διότι δεν μπορώ να διαβάσω τις ίδιες ώρες/ημέρα όπως οι συμφοιτητές μου λόγω της μαθησιακής μου δυσκολίας.

A7 - Για ποιες από τις ακόλουθες παροχές του Πανεπιστημίου είστε ενήμερος/η;

#	Answer	%	Count
12	Ομάδες Φοιτητικής Λέσχης (π.χ. θεατρική, χορευτική, μουσική, κινηματογραφική, debate)	20.95%	22
2	Γραφείο Διασύνδεσης	19.05%	20
9	Σύμβουλος καθηγητής	16.19%	17
8	Ιατρός – Νοσηλεύτης	12.38%	13
13	Συμβουλευτική Υπηρεσία Ψυχικής Υγείας	11.43%	12
10	Προσωπικό υποστήριξης για την ψηφιακή προσβασιμότητα στη Βιβλιοθήκη	9.52%	10

11	Ψηφιακή βιβλιοθήκη ελληνικών συγγραμμάτων AMELib	8.57%	9
3	Κανένα από τα παραπάνω	1.90%	2
	Total	100%	105

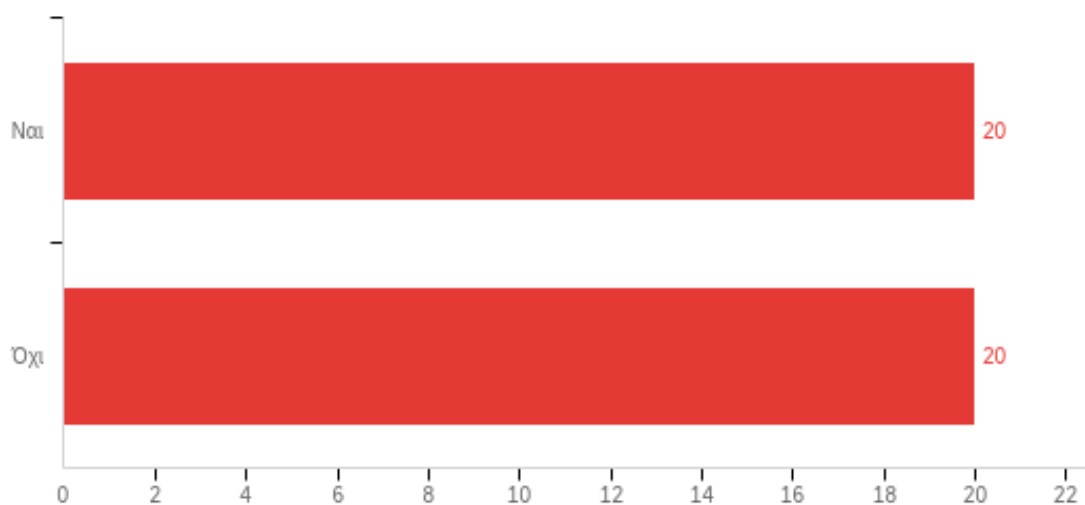

A7β) - Έχετε κάνει χρήση κάποιας από τις ακόλουθες παροχές;

#	Answer	%	Count
1	Σύμβουλος καθηγητής	12.50%	4
14	Ομάδες Φοιτητικής Λέσχης (π.χ. θεατρική, χορευτική, μουσική, κινηματογραφική, debate)	12.50%	4
12	Ψηφιακή βιβλιοθήκη ελληνικών συγγραμμάτων AMELib	6.25%	2
10	Συμβουλευτική Υπηρεσία Ψυχικής Υγείας	3.13%	1

13	Γραφείο Διασύνδεσης	3.13%	1
9	Ιατρός – Νοσηλεύτης	0.00%	0
11	Προσωπικό υποστήριξης για την ψηφιακή προσβασιμότητα στη Βιβλιοθήκη	0.00%	0
15	Κανένα από τα παραπάνω	62.50%	20
	Total	100%	32

ΑΣ1 - Θα θέλατε να μας δώσετε τα στοιχεία σας; Πιθανώς να επικοινωνήσουμε μαζί σας για να διευκρινίσουμε θέματα ή και να διερευνήσουμε τρόπους με τους οποίους μπορεί να διευκολυνθεί η πρόσβαση στις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου

Μέρος Β- Φοιτητές χωρίς αναπηρία ή μαθησιακή δυσκολία

B1 - Παρακαλούμε αναφέρετε εδώ δυσκολίες που έχετε αντιληφθεί σχετικά με την προσβασιμότητα στους χώρους του πανεπιστημίου.

- τα ηλεκτρικά **αναβατόρια** που συνδέουν τις πτέρυγες με το κεντρικό κτήριο, αλλά και παρέχουν πρόσβαση στη βιβλιοθήκη σε μεγάλο βαθμό δε χρησιμοποιούνται και αποφεύγονται, με τα **ασανσέρ** να αποτελούν προτιμότερη επιλογή.
- Το υλικό των μαθημάτων δεν είναι προσβάσιμο για όλους. Τα άτομα με αναπηρία, ιδιαίτερα με **οπτική αναπηρία**, δε μπορούν να χρησιμοποιήσουν βασικές εφαρμογές όπως το **e-class** και το **egrammateia** με την ίδια άνεση που έχουν οι υπόλοιποι χρήστες. Προσωπικά, πιστεύω πως ενώ το πεδίο εστίασης τα τελευταία χρόνια ήταν η ψηφιοποίηση (δεδομένων και διαδικασιών) τόσο εντός πανεπιστημίου, όσο και ευρύτερα στην κοινωνία, πρέπει πλέον να στραφούμε στη προσβασιμότητα των ψηφιοποιημένων αυτών υπηρεσιών από όλους χωρίς περιορισμούς και αυτό είναι κάτι που βλέπουμε να προωθείται και σε ευρωπαϊκό επίπεδο (π.χ. προγράμματα, χρηματοδοτήσεις κλπ.)
- ΔΕΝ υπάρχουν **τουαλέτες για ΑΜΕΑ**
- Η **κεντρική είσοδος** ΔΕΝ επιτρέπει την εύκολη πρόσβαση σε ΑΜΕΑ .
- απουσία ράμπας στην **κεντρική** είσοδο πολλές σκάλες και μη ευρύχωρα **ασανσέρ**
- Υπάρχουν **ράμπες** μόνο από το ισόγειο στον πρώτο όροφο της σχολής. Μόνο μια **αίθουσα είναι προσβάσιμη** με ράμπα (**νομίζω η Δο**).
- Το **κεντρικό** κτήριο ΔΕΝ είναι κατάλληλο για ΑΜΕΑ (λίγος χώρος, παντού τραπεζάκια)
- Γενικά ορισμένες μέρες η κατάσταση στο πανεπιστήμιο δεν επιτρέπει την εύκολη πρόσβαση ή **διαφυγή** από το πανεπιστήμιο για φοιτήτριες/φοιτητές, πόσο μάλλον για ΑΜΕΑ
- δυσκολίες στην πρόσβαση του ΟΠΑ έως τις δυο πλαϊνές εισόδους (**ανύπαρκτα ή κακοφτιαγμένα πεζοδρόμια**)
- Τα **ασανσέρ** πρέπει να συντηρούνται πιο τακτικά (αρκετές φορές έχω κλειστεί μέσα). Δεν γνωρίζω για τα αναβατόρια, **δεν τα έχω δει ποτε να λειτουργούν**
- Δεν υπάρχει προφανώς πρόσβαση στα **αμφιθέατρα** καθώς 1) υπάρχουν μόνο σκαλιά 2) που θα κάτσει ένας φοιτητής σε αναπηρικό αμαξίδιο ;
- σε καποια **αμφιθέατρα** δεν μπορούν άτομα με αναπηρία να ανέβουν σε υψηλότερα έδρανα.

- Δεν υπάρχουν επαρκείς υποδομές που να διευκολύνουν την **μετακίνηση των ατόμων με προβλήματα όρασης**
- Οι δυσκολίες για την **κεντρική** είσοδο του πανεπιστημίου είτε για τις εισόδους από την οδό **Αντωνιάδου** ή αντίστοιχα **Δεριγνύ**
- Δεν ξέρω κατά πόσο είναι εύκολο για ένα άτομο με **προβλήματα όρασης να κινηθεί** στο χώρο του πανεπιστημίου.
- Παρά την ύπαρξη υλικοτεχνικής υποδομής για άτομα με αμαξίδιο, οι περίτεχνες σκάλες και η απόκλιση μεταξύ των ορόφων καθιστούν **απαγορευτική και πολύπλοκη την μετακίνηση ατόμων με αναπηρία**, σε ότι αφορά τα άτομα με **οπτική αναπηρία** δεν υπάρχει καμία απολύτως προσβασιμότητα. Επιπλέον, προσωπικά, τα άτομα με **νευροφυσιολογικά και ψυχιατρικά προβλήματα** δεν έχουν καμία **ειδική μεταχείριση** και περιθωριοποιούνται.
- Δεν υπάρχουν τα **κατάλληλα έδρανα** σε καμία αίθουσα του πανεπιστημίου για να μπορέσουν να καθίσουν άτομα που βρίσκονται σε αναπηρικό **αμαξίδιο**, με αποτέλεσμα να αναγκάζονται να στέκονται στη μέση των διαδρόμων χωρίς να μπορούν να γράψουν ή να κρατήσουν σημειώσεις.
- Μετακίνηση ατόμου με κινητική αναπηρία **από τη μια πλευρά του πανεπιστημίου στην άλλη**. Η κάθετη κίνηση μέσα στο κτήριο είναι εφικτή (ανελκυστήρες) η **οριζόντια, όμως, όχι διότι δεν υπάρχει διαδρομή χωρίς σκάλες**.
- Δεν υπάρχουν παντού **τουαλέτες κατάλληλες για ανθρώπους με κινητικά προβλήματα**.
- **Πρόσβαση για τυφλά άτομα**. Πρόσβαση για άτομα με αμαξίδιο στις **αίθουσες**. Πρόσβαση στο ημιυπόγειο για άτομα με διαφορετικές απόψεις από τα άτομα που συχνάζουν στο "Στέκι ΑΣΟΕΕ".
- Για κάποιον νεοεισαχθέντα φοιτητή, είναι δύσκολο να **εντοπίσει ορισμένες αίθουσες**, όπως για παράδειγμα **Δο, Α31, ΗΥ**.
- στην **πτέρυγα Αντωνιαδου**, το άνοιγμα των **πορτών** είναι σχετικά μικρό.
- **Η βιβλιοθήκη** δεν διαθέτει ανελκυστήρα για τη μετακίνηση ανάπηρων ατόμων στους δύο ορόφους της.
- Ίσως θα έπρεπε να **διαφημίζονται περισσότερο οι παροχές** του Πανεπιστημίου και ο τρόπος που μπορεί να έχει ένας φοιτητής πρόσβαση σε αυτές.
- Προσβασιμότητα φοιτητών/-τριών στα κτήρια του Πανεπιστημίου **τις μέρες που ισχύουν ειδικές συνθήκες** (καιρικές ή άλλες)
- Τα **πεζοδρόμια** πέριξ του πανεπιστημίου είναι **κακοσυντηρημένα**
- Δεν υπάρχουν **σημάνσεις σε γλώσσα Braille** που να επισημαίνουν τον αριθμό κάθε αίθουσας, ενώ δεν υπάρχει τρόπος τα **άτομα με προβλήματα ακοής να παρακολουθούν το μάθημα**
- Δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για **άτομα με προβλήματα όρασης και ακοής**.
- Οι **πόρτες από την είσοδο Δεριγνύ αλλά και από την είσοδο Αντωνοπούλου** απαιτούν μεγάλη δύναμη για να ανοίξουν
- Τα ασανσέρ δεν έχουν πρόσβαση σε όλους τους χώρους του πανεπιστημίου. Π.χ. **βιβλιοθήκη**
- **ΔΕΝ είναι μόνιμα σε λειτουργία οι ράμπες και θα πρέπει να ανοιχθούν ειδικά για κάθε άτομο, θα έφερνε το άτομο σε αμηχανία**. Άλλωστε αμφιβάλλω σοβαρά για το αν όντως δουλεύουν, καθώς δεν τις έχω δει ποτέ σε λειτουργία. Επίσης δεν έχω δει καμία **σήμανση για τυφλά άτομα**.

- Σίγουρα δεν υπάρχει καθόλου χώρος για ένα άτομο με αναπηρία να είναι αυτόνομο. **Η μπάρα αναμονής, ο χώρος με τους δίσκους και τα τραπέζια της σίτισης είναι στρυμωγμένα σε σημείο που δεν χωρούν ούτε οι φοιτητές που δεν χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή.** Πιστεύω ότι **υπάρχει κάποια πρόβλεψη για τη σίτιση των ατόμων χωρίς να πρέπει να παραβρεθούν στη σχολή (όπως γίνεται για παράδειγμα με τη βιβλιοθήκη)**, όμως θεωρώ ότι ιδανικά κάθε φοιτητής πρέπει να αντιμετωπίζετε ισότιμα και να μην εξαιρείται από **βασικές κοινωνικές συναναστροφές** λόγω της προσβασιμότητας (π.χ. να μπορεί κάποιος να φάει με τους φίλους του μέσα στη σχολή ή να χρησιμοποιήσει τους χώρους της βιβλιοθήκης)
- **Δυνατότητα ακουστικής παρουσίασης συγγραμμάτων** για άτομα με οπτική αναπηρία.
- **Δυσκολία εύρεσης των αιθουσών**, δυσκολία καθοδήγησης ανθρώπων με **προβλήματα όρασης**
- Το **υπόγειο** (στο οποίο βρίσκεται και η **λέσχη**) δεν είναι επαρκώς προσβάσιμο χωρίς την χρήση σκαλοπατιών.
- Δεν υπάρχει **σήμανση στο δάπεδο** τύπου μετρό/πεζοδρομίων για φοιτητές με προβλήματα όρασης.
- Στις σκάλες υπάρχει μηχανήμα για να ανεβεί αμαξίδιο , αλλά ο ανάπηρος δεν μπορώ να το χρησιμοποιήσει **μόνος του, χρειάζεται και πάλι βοήθεια.**
- Στα **εργαστήρια** δεν υπάρχει διαμορφωμένος χώρος για άτομα με κινητικές δυσκολίες
- **Απότομη κλίση στις ράμπες**
- Οι **ράμπες** είναι συχνά αποκλεισμένες από παρκαρισμένα, τα γραφεία των υπευθύνων βρίσκονται **σε μέρη προβάδισμα μόνο με σκαλοπάτια** (πχ γραμματέας της σχολής).
- Η **πρόσβαση στη σίτιση** γίνεται μόνο από το υπόγειο εσωτερικά και όχι από τις εισόδους επι της Πατησίων.
- Το μόνο πρόβλημα που έχω προσωπικά αντιληφθεί είναι η **ενημέρωση**. Παραδείγματος χάριν, αν θέλω να δείξω το πανεπιστήμιο σε κάποιον γνωστό μου που ενδιαφέρεται να φοιτήσει αλλά βρίσκεται σε αναπηρικό καροτσάκι, εγώ η ίδια δεν γνωρίζω τη **«σωστή διαδρομή»** και δεν ξέρω **που θα μπορώ να τη βρω.**

B2.2 - Παρακαλούμε προτείνετε πιθανές προσαρμογές για να αρθούν τα εμπόδια και να βελτιωθεί η προσβασιμότητα

- **Διαλέξεις με διερμηνέα νοηματικής** σε βίντεο κατόπιν αίτησης του ατόμου ή **σημειώσεις** γραμμένες με σύστημα Braille.
- Η δημιουργία ενός θεσμού **buddies** πιστεύω πως σίγουρα είναι μια αρχή. Από εκεί και πέρα θα μπορούσαν να δημιουργηθούν κάποιες πρόσθετες δράσεις ευαισθητοποίησης και συμπερίληψης για να πλαισιωθεί ο παραπάνω θεσμός με την βοήθεια αντίστοιχων φορέων. Ως προς το ζήτημα **της ψυχικής υγείας**, ιδανικά απαιτείται μεγαλύτερη στελέχωση, διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτή με τη χρήση **social media** ή **κατασκευής ενός ειδικού site με περιεχόμενο όπως tips για θέματα ψυχικής υγείας** (ειδικά σε όσα αφορούν τους φοιτητές π.χ. διαχείριση άγχους / αποτυχίας στις εξετάσεις / επαγγελματικό μέλλον) και τέλος πιστεύω πως μια αρκετά καλή ιδέα θα ήταν να πραγματοποιούνται και **group sessions** (group therapy).
- Να γίνονται περισσότερα μαθήματα στο νέο κτήριο (Τροίας) ή να δημιουργηθούν νέοι, καλύτεροι χώροι
- Περισσότερες **ράμπες**

- Περισσότερα **αναβατορια** και **ράμπες** , τακτική συντήρηση **ανελκυστήρων**, ευνοϊκότερες **αίθουσες διδασκαλίας**.
- Τοποθέτηση **αυτοκόλλητων - οδηγών όδευσης** στα πατώματα των χώρων του Πανεπιστημίου **Ηχητική περιγραφή ενεργειών σε όλους τους ανελκυστήρες**
- Συντήρηση και επιδιόρθωση των **ασανσέρ**. Προσθήκη στις σκάλες **αναβατόριο ΑμεΑ**.
- **Μπάρες** για την καλύτερη δυνατή είσοδο Αναδιαμόρφωση του χώρου
- Ύπαρξη **ομάδων ενίσχυσης** ατόμων σε μειονότητες, **εκπαίδευση των καθηγητών** σε περιπτώσεις ατόμων με ειδικές παθήσεις και αναπροσαρμογή της **εκπαιδευτικής διαδικασίας**.
- Η εγκατάσταση **σε κάθε αίθουσα ενός τουλάχιστον έδρανου που δεν έχει ενσωματωμένη καρέκλα** και που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί εύκολα από άτομο με κινητικά προβλήματα.
- **Μικρόφωνα** και **ενημέρωση τόσο φοιτητών όσο και καθηγητών για τα μέτρα προσβασιμότητας** των φοιτητών στο πανεπιστήμιο. Αναπροσαρμογή **συμπεριφοράς** φοιτητών και καθηγητών.
- Θα μπορούσαν να μπου μηχανισμοί όπως υπάρχουν και στις εσωτερικές σκάλες
- Να αξιοποιηθεί ένα μέρος της σκάλας για να γίνει μπάρα.
- **Δημιουργείς θέσεων** για άτομα με αναπηρικές ανάγκες
- Διεθνείς πρακτικές για την πρόσβαση για άτομα με αναπηρία.
- Θα πρότεινα να μπου **βοηθητικές πινακίδες σε κάθε είσοδο και κάθε όροφο**.
- Να υπάρχει **ολη τη μερα νοσηλευτης** στη σχολη! Σε δράσεις που κανει το ΟΠΑ οπως το aueb volunteers να ειναι πλήροι προσβασιμα για οποιονδήποτε
- **διαδικτυακές διαλέξεις**, περισσότερο υλικό στο **eclass/eduportal** θα ωθήσει τη συμμετοχή τους και τη ψυχολογία τους ακόμη περισσότερο. Επίσης, πρέπει να γίνει η ζωή τους ακόμη πιο εύκολη στο πανεπιστήμιο με τα αυτά που λέγονται συνέχεια.
- να χτιστούν **τουαλέτες** για άτομα με αναπηρία στον χώρο του Πανεπιστημίου.
- Ίσως **μεγαλύτερο άνοιγμα στις πόρτες** των αιθουσών για να μπορούν να περνάνε χωρίς δυσκολία.
- Έκτακτα εξ αποστάσεως μαθήματα για τις συγκεκριμένες μέρες
- Απελευθέρωση της κεντρικής εισόδου του ΟΠΑ από αντικείμενα τα οποία παρεμποδίζουν τη ροή του εισερχόμενου και εξερχόμενου πλήθους.
- Αποστολή **ενημερωτικού υλικού σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη του ΟΠΑ, σχετικά με την χωροταξία των εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένου χαρτών και σχεδιαγραμμάτων**.
- Θα μπορούσε έξω από κάθε αίθουσα να υπάρχει κάτω από την **πινακίδα** με τον αριθμό της (πχ. Δ12) μια πινακίδα που να αναγράφει τον αριθμό σε σύστημα **Braille**. Επίσης θα μπορούσε να υπάρχει **ειδικό προσωπικό** που να είναι υπεύθυνο για αυτά τα άτομα και να τα κατευθύνει στην σχολή
- Θα μπορούσαν να υπάρχουν **διερμηνείς** την ώρα των μαθημάτων για τα άτομα με ακουστικά προβλήματα
- Ίσως η τοποθέτηση **αυτόματης πόρτας με φωτοκύτταρο** (όπως πχ είναι σε χώρους των Σουπερμάρκετ)
- **Αλλαγή πατωματων, προσθηκη κουμπιου για ανοιγμα πορτων**
- **αντικατάσταση πινάκων** με πίνακες με μαρκαδόρους δεν φαίνεται πολλές φορές τι γράφουν οι καθηγητές
- δημιουργία **ειδικών καθισμάτων για ανθρώπους με κινητικές δυσκολίες** όπου θα κάθονται άτομα με κινητικά προβλήματα

- δημιουργία και **ψηφιοποίηση μαθημάτων** στον βαθμό που δεν θα ψάχνουν γενικώς και τα σημεία στα βιβλία που θα εξετάσουμε αλλά θα μας δίνετε οτι χρειάζεται όπως είναι εξωτερικό έχω έχω που σπουδάζει Αμερική
- σημαντικότερο να γίνονται συναντήσεις **δια τους φοιτητές και εκδρομές** έτσι ώστε νιώθουμε όμορφα στο πανεπιστήμιο αυτό αυτό ειδικότερα σημαντικό για τους φοιτητές που βιώνουν κινητικά προβλήματα διότι λόγω των δυσκολιών τους δεν είναι το ίδιο εύκολο ψυχικά να βιώνουν ένα κλίμα που χαρακτηρίζεται από ελάχιστες τριβές δια ενεργειών της πρυτανείας ώστε οι φοιτητές να γνωριστούμε μεταξύ μας . **ΜΟΝΟ ΣΕ ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΩΘΟΥΝΤΑΙ ΔΙΑ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΤΟΥΜΕ** . Στο τμήμα που δεν έχει ομαδικές της οικονομικής επιστήμης η απομόνωση και η δυσκολία δημιουργίας τριβών με το σύνολο των φοιτητών και όχι μερικούς μόνο είναι δύσκολη. Αυτό λοιπόν στο τμήμα μου θεωρώ ότι δημιουργεί είναι μια επιπλέον κοινωνική δυσκολία ένταξης φοιτητών με δυσκολίες είτε παθήσεις για να ενταχθούν ομαλά δύο σύνολο του φοιτητικού κόσμου και να απολαύσουν και μορφωθούν αξιοπρεπώς και επιτυχώς ως προς το κομμάτι δηλαδή εννοώ εκτός εκτός τις υποδομές που είναι σημαντικές σημαντικό είναι και το κλίμα που η πρυτανεία προσπαθεί αλλά για αυτό είμαστε και μεις εδώ να προτείνουμε.... Ευχαριστώ

- Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων

- δημιουργία **αλλων οδων προσβασης** στους ανω αναφερομενους χωρους, **προσληψη βοηθων** για άτομα με δυσκολίες

- για τα τυφλά άτομα(και όχι μόνο) ίσως ήταν εύχρηστη μια **εφαρμογή στο κινητό** που να δίνει οδηγίες για το πώς να οδηγηθούν στις κατάλληλες αιθουσες, για το **μενού της κάθε μέρας** ώστε να μπορούν να είναι προετοιμασμένοι για το τι να επιλέξουν κλπ.

- **Ψηφιοποίηση όλων** των συγγραμμάτων σε μορφή προσβάσιμη σε άτομα με μερική ή ολική τύφλωση.

- Προσθήκη, **στο πρώτο επίπεδο των αμφιθεάτρων, θρανία με χερούλια που μετακινούνται** ώστε να μπορούν να μεταφερθούν καλύτερα από το καροτσάκι τους στο θρανίο.

- Καλό θα ήταν να υπάρχουν κρατημένες θέσεις για άτομα με αναπηρία κοντά στην πόρτα κάθε αμφιθεάτρου/ αίθουσας

- βελτίωση της **ποιότητας του ήχου** για καλύτερη παρακολούθηση των διαλέξεων

- Τα **ασανσέρ** να βρίσκονται πάντα σε λειτουργία

- Θα μπορούσαν να είναι σε **γλώσσα μπραϊλ τα ονόματα των αιθουσών**, θα μπορούσαν να τοποθετηθούν μέσα στο πανεπιστήμιο **οδηγοί για άτομα με προβλήματα όρασης** για να μπορούν να μετακινηθούν άνετα και με ασφάλεια

- Το λιγότερο, να λειτουργεί σωστά και εύχρηστα **ο μηχανισμός στα σκαλιά που οδηγούν από στην πτέρυγα Αντωνιάδου στο υπόγειο**. Αντίστοιχη πρόσβαση όμως οφείλει να υπάρχει και από την πτέρυγα Δεριγνύ.

- περισσότερη **ενημέρωση**

- **Ειδικές θέσεις στα αμφιθέατρα** ,ειδικές **τουαλέτες** και χρήση των **ασανσέρ** ή μηχανημάτων βοήθειας για τις σκάλες

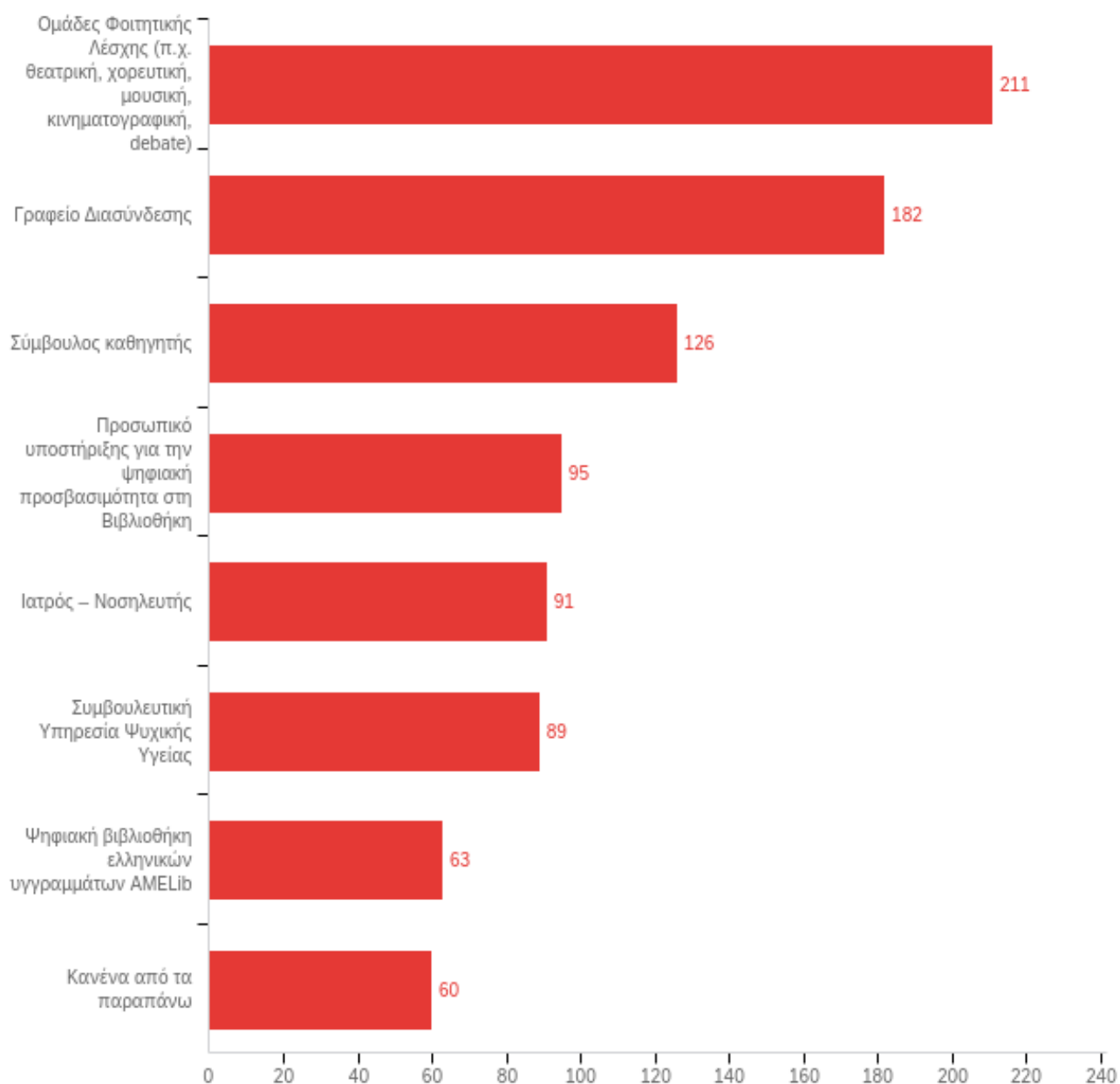
- Μια λύση θα ήταν να φροντίσουν **τα μαθήματα να γίνονται σε κοντινές αίθουσες**, παρόλο που κατανοώ τη δυσκολία του συγκεκριμένου εγχειρήματος. Επίσης καλό θα ήταν να γίνει κάποιου είδους **ενημέρωση** σχετικά με το που βρίσκεται ο ιατρός-νοσηλεύτης και η συμβουλευτική υπηρεσία ψυχικής υγείας γιατί μέχρι πρότινος δεν ήξερα ότι υπάρχουν(!)

-

- Αλλαγή **ανελκυστήρων** Ειδική **σήμανση στο δάπεδο**

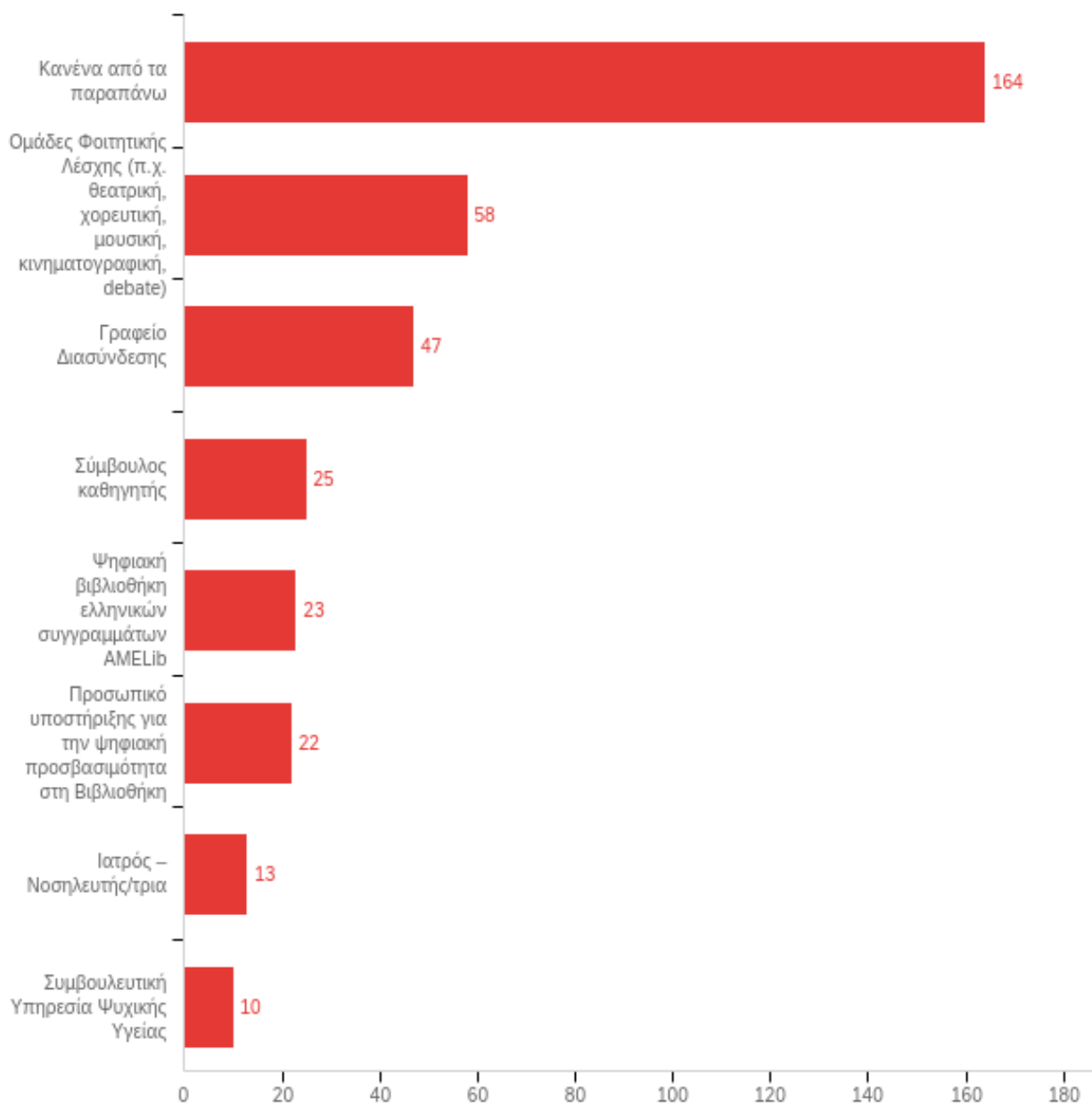
- Κατά την άποψη μου, εκτός από την τοποθέτηση κατάλληλου εξοπλισμού (**ράμπες** αμαξιδίων κλπ) η συντριπτική πλειοψηφία των προβλημάτων θα μπορούσε να λυθεί με την **ψηφιακή προσβασιμότητα** (εξ αποστάσεως μαθήματα - φροντιστήρια - ψηφιακή βιβλιοθήκη κλπ) με σημαντικότερο όλων την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.
- **ειδικές τουαλέτες για ΑΜΕΑ**
- Επαναδιαμόρφωση του **εσωτερικού των εργαστηρίων και της βιβλιοθήκης για μετακίνηση των ατόμων.**
- **Βελτίωση κλίσης ράμπας, τοποθέτηση σύγχρονων μέσων για πρόσβαση μεταξύ πτέρυγας Αντωνιάδου και Δεριγνύ με κεντρικό κτίριο, πρόσβαση πτέρυγας με λέσχη, διαμόρφωσηεδράνων για αμαξίδιο, εκπαίδευση προσωπικού για παροχή βοήθειας, τοποθέτηση ειδικών πλακιδίων για περιορισμένη όραση, βελτίωση τουαλέτας ΑΜΕΑ**
- **Πεζοδρόμηση** των δρόμων πέριξ του Κτηρίου και βελτίωση του **πεζόδρομου** επί της Πατησίων.
- **Ράμπες**, συντήρηση αναβατόριων, συστάσεις στους καθηγητές και **ευαισθητοποίηση, γραμμή** κινητού τηλέφωνο, που να λειτουργεί 9:00-21:00, **ξεκλείδωμα τουαλετών για κάθε όροφο** αναλογιζόμενοι την προσβασιμότητα ενός ατόμου με αμαξίδιο
- **Ανελκυστήρας αμαξιδίου στα αμφιθέατρα Α,Β,Γ**
- Η ανακαίνιση των αμφιθεάτρων είναι κάτι παραπάνω από αναγκαία. Όσον αφορά την επικινδυνότητα, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, των εισόδων-εξόδων μια λύση θα ήταν η χρήση και άλλων κτηρίων ώστε να αποσυμφορηθεί το κεντρικό κτήριο ή η **λειτουργία και των πίσω θυρών** (ως προσωρινή λύση) οι οποίες παραμένουν κλειστές.
- Αναβάθμιση **ιστοσελίδων** και κυρίως του **eclass** για περισσότερες επιλογές προσβασιμότητας, παροχή **χάρτη προσβασιμότητας εκτός και εντός όλων των κτιρίων του ΟΠΑ** (που υπάρχουν οι ανελκυστήρες και προσβάσιμες εισοδοι για αμαξίδια, ποια πεζοδρόμια είναι κατάλληλα και ποια όχι, ποιες τουαλέτες είναι προσβάσιμες κτλ.)
- Το εκπαιδευτικό υλικό (συγγράματα και σημειώσεις καθηγητών) να παραδίδεται σε **κείμενα ανοιχτού τύπου (word) έτσι ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν σε αυτά, λογισμικά text to speech ή άλλου τύπου βοηθητικά λογισμικά.**
- Σύγχρονο **αναβατώριο** για αμαξίδια, **γραμμές για τυφλούς, ψυχολόγος** που να βοηθάει στην ενεργή ένταξη των ατόμων με αναπηρίες

B3 - Για ποιες από τις ακόλουθες παροχές του Πανεπιστημίου είστε ενήμερος/η;

#	Answer	%	Count
1	Σύμβουλος καθηγητής	13.74%	126
8	Ιατρός – Νοσηλεύτης	9.92%	91
9	Συμβουλευτική Υπηρεσία Ψυχικής Υγείας	9.71%	89
10	Προσωπικό υποστήριξης για την ψηφιακή προσβασιμότητα στη Βιβλιοθήκη	10.36%	95
11	Ψηφιακή βιβλιοθήκη ελληνικών συγγραμμάτων AMELib	6.87%	63
12	Γραφείο Διασύνδεσης	19.85%	182
13	Ομάδες Φοιτητικής Λέσχης (π.χ. θεατρική, χορευτική, μουσική, κινηματογραφική, debate)	23.01%	211
14	Κανένα από τα παραπάνω	6.54%	60

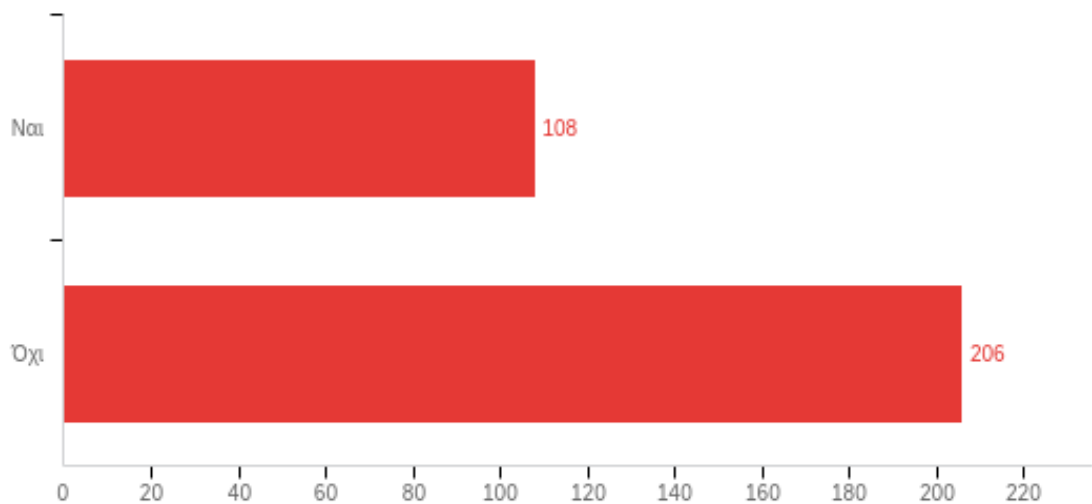
Β3α - Έχετε κάνει χρήση κάποιας από τις ακόλουθες παροχές;

#	Answer	%	Count
1	Σύμβουλος καθηγητής	6.91%	25
7	Κανένα από τα παραπάνω	45.30%	164
8	Ιατρός – Νοσηλεύτης/τρια	3.59%	13
9	Συμβουλευτική Υπηρεσία Ψυχικής Υγείας	2.76%	10
10	Προσωπικό υποστήριξης για την ψηφιακή προσβασιμότητα στη Βιβλιοθήκη	6.08%	22

11	Ψηφιακή βιβλιοθήκη ελληνικών συγγραμμάτων AMELib	6.35%	23
12	Γραφείο Διασύνδεσης	12.98%	47
13	Ομάδες Φοιτητικής Λέσχης (π.χ. θεατρική, χορευτική, μουσική, κινηματογραφική, debate)	16.02%	58
	Total	100%	362

ΒΣ1 - Επιθυμείτε να επικοινωνήσουμε μαζί σας για περαιτέρω δράσεις της ομάδας ισότιμης πρόσβασης;

#	Answer	%	Count
2	Ναι	34.39%	108
3	Όχι	65.61%	206
	Total	100%	314

Παράρτημα 3: ΔΡΑΣΗ 3 – Μελέτη προσφοράς/ επισκέψεις εμπειρογνομόνων

Ακολουθούν παρατηρήσεις τις οποίες συγκέντρωσαν και συνέταξαν μέλη της Ε.Ισ.Π. μετά από συζήτηση με ειδικούς που επισκέφτηκαν τους χώρους του κεντρικού κτιρίου και των πτερυγών Αντωνιάδου και Δεριγνύ (Ιαν–Φεβ.2023). Συγκεκριμένα, οι ειδικοί προσβασιμότητας που εξέφρασαν τις απόψεις τους μετά από επιτόπια αυτοψία των ως άνω χώρων του ΟΠΑ είναι οι:

- Κος Γιάννης Πολυχρονίου, αρχιτέκτων ΕΜΠ, εμπειρογνώμων Προσβασιμότητας, τώως Προϊστάμενος Γραφείου Προσβασιμότητας ΑμεΑ στο Υπουργείο Πολιτισμού, <https://www.facebook.com/yiannis.polychroniou/>
- Κκ. Παναγιώτης Πιτσίνιαγκας και Θάλεια Κιούση, εκπρόσωποι της ΑΜΚΕ «Με Άλλα Μάτια», <https://meallamatia.services/meallamatia-amke-whois/>
- Κος Λεωνίδας Μιχαλάκος, μηχανικός ΕΜΠ, εμπορικός Διευθυντής της εταιρίας Aviek που ειδικεύεται στην κατασκευή και εμπορία αναβατορίων και ειδικών ανελκυστήρων ΑμεΑ, <https://aviek.com/anelkustiras-easy-lift-cabin/>

Είσοδοι κτιρίου

Προσβάσιμες είσοδοι πανεπιστημίου: Είσοδος Δεριγνύ, είσοδος Μαυροματαίων, είσοδος Αντωνιάδου. Βέλτιστη τακτική είναι να αποτελέσουν και οι **τρεις** είσοδοι βασικές διόδους πρόσβασης ΑΜΕΑ. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να μπει σχετική σήμανση στην κεντρική είσοδο της Πατησίων που να κατευθύνει στα προσβάσιμα σημεία

- Είσοδος Δεριγνύ.

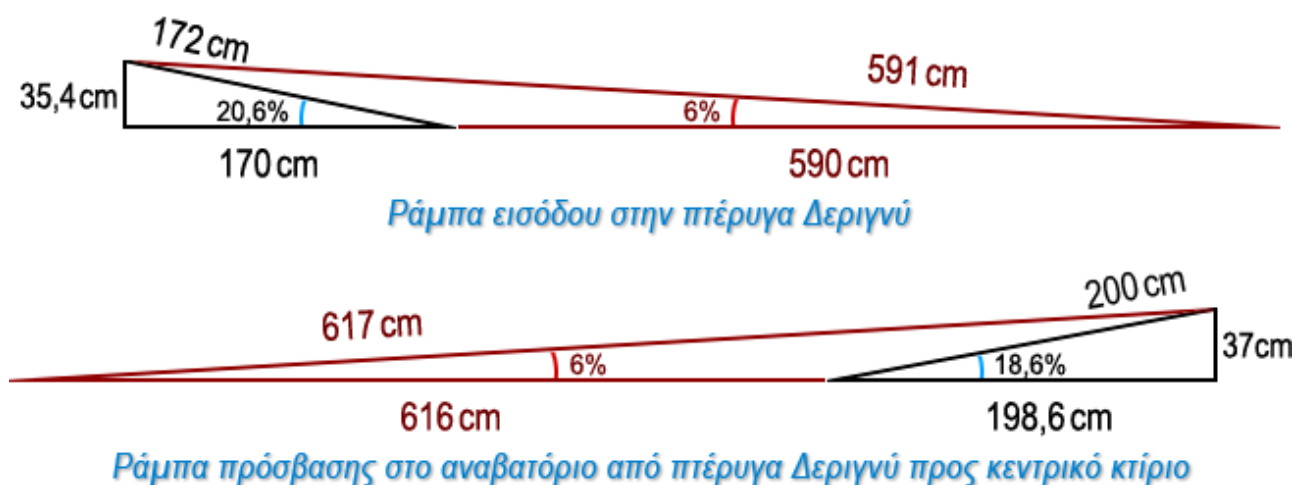
Η πόρτα είναι βαριά, γεγονός που δυσκολεύει την είσοδο. Συστάθηκαν πόρτες με φωτοκυτόταρο ή κουμπί.

Μπαίνοντας υπάρχει μια **καθοδική ράμπα** και πιο μακριά μια ανοδική πρόσβασης στο αναβατόριο προς κεντρικό κτίριο. Η καθοδική είναι κλίσεως 20.6% και μήκους 1.72 μέτρων με ένα χειρολισθήρα, όμως βάσει νόμου χρειάζεται να είναι κλίσεως **6%** και, συνεπώς, μήκους 5.91 μέτρων και με **δύο** χειρολισθήρες.

Αντίστοιχα, η πιο πέρα **ανοδική** είναι κλίσεως 18.6% και μήκους 1.98 μέτρων με ένα χειρολισθήρα, όμως χρειάζεται να είναι κλίσεως **6%** και, συνεπώς, μήκους 6.17 μέτρων και με **δύο** χειρολισθήρες.

Επιπλέον, το δάπεδο της πρώτης ράμπας διαθέτει αντιολισθητικές λωρίδες που πρέπει να διπλασιαστούν σε ποσότητα / πυκνότητα, ενώ το δάπεδο της δεύτερης ράμπας δεν διαθέτει καθόλου αντιολισθητικές λωρίδες – κατά συνέπεια χρειάζεται να τοποθετηθούν και εκεί τέτοιες.

Τα ακόλουθα σχεδιαγράμματα απεικονίζουν τις δύο ράμπες στις τωρινές τους διαστάσεις (με μαύρο χρώμα) και στις απαιτούμενες κατά τον νόμο διαστάσεις (με κόκκινο χρώμα).

- Είσοδος Μαυρομματαίων.

Μπαίνοντας υπάρχουν μία ανοδική και ύστερα μία καθοδική ράμπα. Η ανοδική είναι κλίσεως 17,63% και μήκους 2.80 μέτρων με ένα χειρολισθήρα, όμως χρειάζεται να είναι κλίσεως **6%** και, συνεπώς, μήκους 8.17 μέτρων και με **δύο** χειρολισθήρες.

Αντίστοιχα η καθοδική είναι κλίσεως 23% και μήκους 2.75 μέτρων με ένα χειρολισθήρα, όμως χρειάζεται να είναι κλίσεως **6%** και, συνεπώς, μήκους 10.38 μέτρων και με **δύο** χειρολισθήρες. Παράλληλα, οι λωρίδες αντιολισθητικού υλικού στο δάπεδο κάθε ράμπας απαιτείται να είναι πιο πυκνά τοποθετημένες συγκριτικά με την τωρινή τους τοποθέτηση. Συστάθηκε η καθοδική ράμπα να μπει στο μέσο του διαδρόμου για να μη «βρίσκει» πάνω στις εισόδους των αμφιθεάτρων Α και Β.

Επιπρόσθετα σημειώθηκε ότι τα στηρίγματα των χειρολισθήρων από το δάπεδο κάθε ράμπας πρέπει να συναντούν τον χειρολισθήρα *στο κάτω μέρος του* και όχι στο πλαϊνό μέρος του.)

Τέλος, οι υπάρχουσες ράμπες έχουν υποστεί σημαντική φθορά λόγω βαριάς χρήσης (καμπύλη-βαθούλωμα) και σε κάθε περίπτωση πρέπει να αντικατασταθούν.

- Είσοδος Αντωνιάδου. Είναι η πλέον προσβάσιμη είσοδος του κτιρίου. Καλό θα ήταν να υπάρξει σήμανση που να κατευθύνει σε αυτήν αντί για την κεντρική είσοδο (Πατησίων). Συστάθηκε μόνο να υπάρξει κάποια πόρτα που να ανοίγει με φωτοκυτόταρο ή κουμπί γιατί οι πόρτες είναι πολύ βαριές.

Χώροι υγιεινής

Γενικά υπάρχει **μόνο μια** τουαλέτα ΑΜΕΑ που πληροί τις σχετικές προδιαγραφές, αυτή στην πτέρυγα Δεριγνύ, όπου όμως υπάρχουν πολλές φθορές. Παρατηρήθηκε σε αυτές που επισκεφτήκαμε ότι **δεν υπάρχει δυνατότητα κλειδώματος** της πόρτας από μέσα κατά την χρήση, γεγονός που είναι λάθος, γιατί παραβιάζονται βασικοί όροι ατομικής αξιοπρέπειας.

- Τουαλέτα ΑμεΑ, πτέρυγα Δεριγνύ, μεταξύ 1^{ου} και 2^{ου} ορόφου. Έχει **σπάσει** το βασικό στήριγμα της λεκάνης λόγω σκουριάς, χρειάζεται **επισκευή αλλά και μετακίνησή** του εγγύτερα στη λεκάνη (να απέχει από αυτήν 10 εκατοστά). Ταυτόχρονα η λεκάνη χρειάζεται να **μετακινηθεί** κατά μισό μέτρο προς το κέντρο της πλευράς όπου βρίσκεται. Τέλος, δεν υπάρχει **καθρέφτης** στον χώρο – ο οποίος πάντως δεν απαιτείται να είναι επικλινής, μπορεί να είναι απλά τοποθετημένος στον τοίχο.

Παράλληλα, το **αναβατόριο** που εξυπηρετεί για την πρόσβαση από τον 2^ο όροφο προς το επίπεδο της τουαλέτας ΑΜΕΑ τερματίζει πολύ κοντά στον τοίχο του επιπέδου αυτού, κάτι που δημιουργεί σημαντικό πρόβλημα στην **αποβίβαση αμαξιδίου** από το αναβατόριο. Χρειάζεται παρέμβαση εκεί για την εξασφάλιση του απαραίτητου χώρου για την αποβίβαση αμαξιδίου (έχουν γίνει προτάσεις που μπορούν να συζητηθούν).

- Τουαλέτα ΑμεΑ, πτέρυγα Αντωνιάδου, ισόγειο. Χρειάζεται να γίνει **μεγαλύτερη και πιο ευρύχωρη**, πιθανότατα με επέκτασή της προς την όμορη μικρή αποθήκη του συνεργείου καθαρισμού.

Αίθουσες και αμφιθέατρα

- Αμφιθέατρο Α. Πρέπει να αφαιρεθούν δύο θέσεις από το πλησιέστερο προς την κάτω πόρτα σημείο της πρώτης σειράς θέσεων. Επιπλέον προτάθηκε «δίπλωμα» του αντίστοιχου εδράνου προς τα πάνω, ώστε να επιστρέφει κάτω, αφού ο φοιτητής σε αμαξίδιο προσεγγίσει τη «θέση» (με κίνηση τροχών προς τα πίσω)

- Αμφιθέατρα Β και Γ. Χρειάζεται να αφαιρεθούν δύο θέσεις από το πλησιέστερο προς την πόρτα κάθε αμφιθεάτρου σημείο της πρώτης σειράς θέσεων, παράλληλα με υποβάθμιση του επιπέδου αυτών στο επίπεδο της πόρτας. Επίσης, η παραπάνω περιγραφείσα εργασία στα αντίστοιχα θρανία.

- Επιγραφές τοποθεσιών. Κάτω από κάθε επιγραφή προτάθηκε να τοποθετηθεί ευκρινής σήμανση **QR Code** με τις πληροφορίες της επιγραφής. Με αυτόν τον τρόπο, η πληροφορία μπορεί να είναι προσβάσιμη από όλους, και από οπτικά ανάπηρους.

Οριζόντια και κάθετη κίνηση στον χώρο

- Σκαλιά υπόγειου διαδρόμου προς φοιτητική λέσχη. Χρειάζεται τοποθέτηση αναβατορίου που θα ανεβαίνει

κατακόρυφα από το επίπεδο του διαδρόμου στο επίπεδο του χώρου της φοιτητικής λέσχης. Θα συνοδευτεί με τοποθέτηση οριζόντιου διαδρόμου (προβόλου) προς τον χώρο αυτόν.

- Οδηγίες σε όλα τα αναβατόρια (για όσο διάστημα παραμείνουν). Χρειάζεται να τοποθετηθούν σημάνσεις ελληνικών κι αγγλικών οδηγιών (πιθανώς και σχετικό QR Code) στα σημεία εκκίνησης και τερματισμού της πορείας κάθε αναβατορίου, ώστε να πληροφορείται ο χρήστης τους τον τρόπο χειρισμού τους.

- Χειρολισθήρες. Σε όλες τις σκάλες θα πρέπει να υπάρχουν χειρολισθήρες (κουπαστές στήριξης). Ο νόμος προβλέπει συγκεκριμένες προδιαγραφές για αυτούς, που θα πρέπει να εφαρμοστούν. Εντοπίστηκε έλλειψη χειρολισθήρων σε πολλά σημεία, πχ.:

- Κεντρική είσοδος Πατησίων (μεγάλη σκάλα)
- Αίθουσα εκδηλώσεων-πρυτανεία
- Σκάλα μεταξύ κεντρικού κτιρίου και πτέρυγας Αντωνιάδου προς αμφιθέατρο Αντωνιάδου
- Υπόγειο προς Ιατρείο και Φοιτητική Λέσχη

- Οι διαστάσεις του θαλάμου του κεντρικού ασανσέρ του κτιρίου (με το οποία καθίσταται εφικτή η μετακίνηση μη περιπατητικού ατόμου στο υπόγειο και στην Αίθουσα Τελετών του ΟΠΑ) είναι περιορισμένες συγκριτικά με αυτές που υπαγορεύει ο νόμος. Συγκεκριμένα, το πλάτος του ανοίγματος του θαλάμου είναι 0.83 μέτρα ενώ το βάθος του θαλάμου είναι 0.85 μέτρα (ή 1 μέτρο εφόσον αφαιρεθούν τα δύο εσωτερικά φύλλα της θύρας) την στιγμή που ο νόμος υπαγορεύει βάθος θαλάμου 1.40 μέτρα – και το minimum όριο βάθους που καθιστά τον θάλαμο υποτυπωδώς εύχρηστο από άτομο με αμαξίδιο είναι 1.25 μέτρα.

Γενικά, η λύση των αναβατορίων σε κάθε κλίμακα που έχει υιοθετηθεί είναι αξιόπαινη γιατί έχει κοστίσει πολύ ως επένδυση στο Ίδρυμα. Για να μπορέσει όμως να μετακινηθεί αμαξίδιο από το Αμφιθέατρο Χ προς το ΔΟ θα πρέπει να χρησιμοποιήσει ένα αναβατόριο μέχρι την πτέρυγα Δεριγνύ, έναν ανελκυστήρα μέχρι τον 2^ο όροφο και ένα ακόμη αναβατόριο μεταξύ των δύο κτιρίων. Εάν θέλει να πάει στη Βιβλιοθήκη, θα χρειαστεί να χρησιμοποιήσει τέσσερα διαφορετικά αναβατόρια, το κάθε ένα με διαφορετικές οδηγίες χρήσης. Αν στο μεταξύ χρειαστεί να χρησιμοποιήσει την τουαλέτα, θα πρέπει να χρησιμοποιήσει δύο αναβατόρια μέχρι το ισόγειο του κεντρικού, ένα αναβατόριο μέχρι την πτέρυγα Δεριγνύ, ασανσέρ ως τον 2^ο όροφο και ξανά ένα αναβατόριο (από όπου δεν χωράει να στρίψει) για την τουαλέτα.

Μελετήθηκε η λύση δύο lift-cabins ή ανελκυστήρων χωρίς φρεάτιο που μπορούν να τοποθετηθούν στα «φανάκια» των εσωτερικών κλιμακοστασίων εκατέρωθεν του κεντρικού κτιρίου, στην ένωση με τις πτέρυγες Δεριγνύ και Αντωνιάδου.

Η λύση των δύο lift-cabins συνιστάται – πέραν των αρκετών άλλων λόγων – και στα πλαίσια του σχεδίου εκκένωσης του κτιρίου του ΟΠΑ καθώς όταν τα αναβατόρια είναι σε λειτουργία για τη μετακίνηση ενός μη περιπατητικού ατόμου, δυσχεραίνεται σημαντικά η παράλληλη κυκλοφορία των περιπατητικών ατόμων στις σκάλες κίνησης του αναβατορίου (γεγονός που θα μπορούσε να έχει δυσμενείς συνέπειες στη ροή της εκκένωσης του κτιρίου). Γενικά η συγκεκριμένη λύση θα δώσει την εικόνα ενός ιδρύματος που σέβεται τα άτομα με αναπηρία και εφαρμόζει τις πλέον ενδεδειγμένες, καλαισθητές, και τεχνολογικά προηγμένες λύσεις στα υπάρχοντα προβλήματα, τιμώντας το παρελθόν και την ιστορία του με τα πλέον σύγχρονα εργαλεία.